

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักงานเกษตรอำเภอเปลงยาว

จังหวัดฉะเชิงเทรา

กรมส่งเสริมการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ เป็นภารกิจที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไกของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) และเสนอแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) เพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำโครงการประจำปี เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามระบบส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรทุกระดับเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบส่งเสริมการเกษตรที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่

ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยมีความสำคัญคือ ๑) ใช้เป็นกรอบพัฒนาของประเทศในระยะ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ๒) ใช้เป็นกรอบในการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ๓) ตามมาตรา ๑๐ วรรค ๓ ของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติตาม และ ๔) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องสอดคล้องกับแผนแม่บท ทั้งนี้ แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอมีประเด็นสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยบรรจุใน ๑) แผนแม่บทประเด็นการพัฒนาการเกษตร ๒) ประเด็นเร่งด่วน “แผนตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และ ๓) แผนงาน/โครงการเร่งด่วน ๕ ปีแรก ประเด็นเร่งด่วน “เศรษฐกิจฐานราก”

จึงหวังเป็นอย่างยิ่ง แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอสอดคล้องกับแผนแม่บท ประเด็นเร่งด่วนตามยุทธศาสตร์ชาติและเป็นประโยชน์กับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อำเภอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว
สิงหาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญภาพ	
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	
๑.๒.๑ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๒
๑.๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๓
๑.๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๔
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๕
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	
๑.๔.๑ เส้นทางคมนาคม	๗
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๑.๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๘
๑.๕.๒ โครงการชลประทานจังหวัดฉะเชิงเทรา	๘
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	
๑.๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๘
๑.๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๙
๑.๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๑๑
๑.๖.๔ การศึกษา	๑๑
๑.๖.๕ การสาธารณสุข	๑๒
๑.๖.๖ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๒
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๓
๑.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๑๕
๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๕
๒.๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๒๓
๒.๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๖
๒.๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	
- ข้าว	๒๗
- มันสำปะหลัง	๓๔
- มะม่วง	๔๐
๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๔๕
๒.๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๔๖
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	
๓.๑.๑ ข้าว	๔๘
๓.๑.๒ มันสำปะหลัง	๔๘
๓.๑.๓ ขนุน	๔๘
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	
๓.๒.๑ YSF	๔๙
๓.๒.๒ ยูวเกษตรกร	๔๙
๓.๒.๓ วิสาหกิจชุมชน	๔๙
๓.๒.๔ เกษตรกรต้นแบบ	๔๙
๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	
๓.๓.๑ ที่ดิน	๕๐
๓.๓.๒ แหล่งน้ำ	๕๐
ภาคผนวก	๕๑

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า	
ตารางที่ ๑	แสดงการแบ่งเขตการปกครอง จำแนกรายตำบล อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒
ตารางที่ ๒	แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดิน	๔
ตารางที่ ๓	แสดงผลสัมฤทธิ์มวลรวมจังหวัดฉะเชิงเทรา ณ ราคาคงที่ ปี ๒๕๖๐	๑๐
ตารางที่ ๔	แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๐
ตารางที่ ๕	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๓
ตารางที่ ๖	แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอแปลงยาว	๑๔
ตารางที่ ๗	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๕
ตารางที่ ๘	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๖
ตารางที่ ๙	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๖
ตารางที่ ๑๐	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๗
ตารางที่ ๑๑	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๘
ตารางที่ ๑๒	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอแปลงยาว	๑๘
ตารางที่ ๑๓	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๙
ตารางที่ ๑๔	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๙
ตารางที่ ๑๕	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๐
ตารางที่ ๑๖	ปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว	๒๑
ตารางที่ ๑๗	ปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ขนุน หมู่ ๕ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว	๒๒
ตารางที่ ๑๘	ข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๒
ตารางที่ ๑๙	ทรัพยากรดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๓
ตารางที่ ๒๐	เขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว	๒๗
ตารางที่ ๒๑	พื้นที่ปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๘
ตารางที่ ๒๒	พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว	๒๙
ตารางที่ ๒๓	แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๓๐
ตารางที่ ๒๔	แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๓ อำเภอแปลงยาว	๓๓
ตารางที่ ๒๕	เขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว	๓๔
ตารางที่ ๒๖	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๓๕
ตารางที่ ๒๗	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว	๓๖
ตารางที่ ๒๘	ปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๓๗
ตารางที่ ๒๙	ต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ ปี ๒๕๖๓ อำเภอแปลงยาว	๓๙
ตารางที่ ๓๐	พื้นที่ปลูกมะม่วง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๔๐
ตารางที่ ๓๑	ปริมาณการปลูกมะม่วง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๔๑
ตารางที่ ๓๒	แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๓ อำเภอแปลงยาว	๔๓
ตารางที่ ๓๓	แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมะม่วง อำเภอแปลงยาว	๔๔
ตารางที่ ๓๔	แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๕
ตารางที่ ๓๕	แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๖

สารบัญภาพ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑
ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแปลงยาว	๒
ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะภูมิประเทศ อำเภอแปลงยาว	๓
ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอแปลงยาว	๔
ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอแปลงยาว	๕
ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๒๔-๒๕๕๓	๖
ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๒๔- ๒๕๕๓	๗
ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอแปลงยาว	๗
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงแหล่งน้ำ จังหวัดฉะเชิงเทรา	๘
ภาพที่ ๑๐ แสดงสินเชื้อและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอแปลงยาว	๙
ภาพที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร คริวเรือน และคริวเรือนเกษตรกรอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑๑
ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแปลงยาว	๑๓
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแปลงยาว	๑๔
ภาพที่ ๑๔ แผนภูมิแสดงหัวหน้าคริวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอแปลงยาว	๑๕
ภาพที่ ๑๕ แผนภูมิแสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอแปลงยาว	๑๖
ภาพที่ ๑๖ แผนภูมิแสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอแปลงยาว	๑๖
ภาพที่ ๑๗ แผนภูมิแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแปลงยาว	๑๗
ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๑
ภาพที่ ๑๙ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอแปลงยาว	๒๓
ภาพที่ ๒๐ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๔
ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๔
ภาพที่ ๒๒ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๕
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๕
ภาพที่ ๒๔ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๖
ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๖
ภาพที่ ๒๖ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว	๒๗
ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว	๒๘
ภาพที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแปลงยาว	๒๘
ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว	๒๙
ภาพที่ ๓๐ แผนภูมิแสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว	๓๐

สารบัญภาพ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๓๑
ภาพที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๓๒
ภาพที่ ๓๓ แสดงวิธีการตลาดข้าวเปลือก อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๓๓
ภาพที่ ๓๔ เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว	๓๔
ภาพที่ ๓๕ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว	๓๕
ภาพที่ ๓๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแปลงยาว	๓๕
ภาพที่ ๓๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว	๓๖
ภาพที่ ๓๘ ร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว	๓๗
ภาพที่ ๓๙ แผนภูมิปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว	๓๗
ภาพที่ ๔๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอแปลงยาว	๓๘
ภาพที่ ๔๑ วิธีการตลาดมันสำปะหลังของอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๔๐
ภาพที่ ๔๒ ปริมาณการปลูกมะม่วง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๔๑
ภาพที่ ๔๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ในอำเภอแปลงยาว	๔๓
ภาพที่ ๔๔ แสดงวิธีการตลาดมะม่วงของอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	๔๔

๑.๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑ อำเภอแปลงยาว
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น แบ่งเป็นเทศบาล

จำนวน ๔ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครอง จำแนกรายตำบล อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	พื้นที่ ตร.กม.	อบต.	ทม./ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน
แปลงยาว	๓๐,๕๕๒	๑	๑	๑๓	๖,๘๗๖
วังเย็น	๒๙,๒๑๙	-	๒	๑๑	๔,๓๓๘
หนองไม้แก่น	๕๙,๑๒๑	๑	-	๑๒	๑,๔๙๖
หัวสำโรง	๒๙,๓๗๗	๑	๑	๑๒	๖,๘๓๖
รวม	๑๔๘,๒๖๙	๓	๔	๔๘	๑๙,๕๔๖

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว พ.ศ ๒๕๖๔)

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๑.๒.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรามีพื้นที่ทั้งหมด ๕,๓๕๑ ตารางกิโลเมตรหรือ ๓,๓๔๔,๓๗๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ป่าทั้งสิ้น ๕๑๖,๑๗๗.๓๓ ไร่คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๓ ของพื้นที่จังหวัดซึ่งจำแนกเป็น พื้นที่ป่าบก ๔๙๓,๙๖๕.๙๙ ไร่คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๙ ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ป่าชุมชน ๑๔,๙๐๒ ไร่คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๕ ของพื้นที่ทั้งหมด ป่าชายเลน ๗,๓๐๙.๓๔ ไร่คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๒ ของพื้นที่ทั้งหมด อำเภอที่มีพื้นที่ป่ามากที่สุดได้แก่อำเภอท่าตะเกียบจำนวน ๔๐๙,๕๐๗.๔๐ ไร่ รองลงมาได้แก่อำเภอสนามชัยเขตจำนวน ๑๐๘,๕๘๐.๕๗ ไร่สำหรับพื้นที่ป่าชายเลนจะมีอำเภออยู่ในพื้นที่ ๓ อำเภอ ได้แก่อำเภอบางปะกงอำเภอบ้านโพธิ์และอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

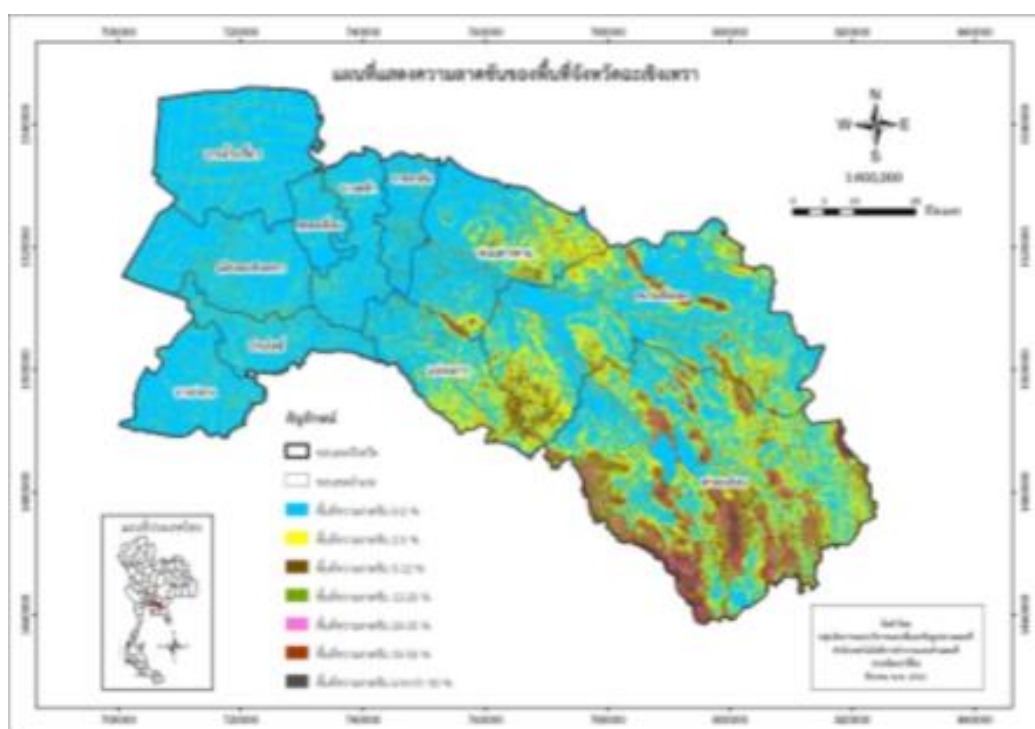
อำเภอ	ป่าบก (ไร่)	ป่าชายเลน (ไร่)	นาทุ่ง (ไร่)	แหล่งน้ำ (ไร่)	พื้นที่อื่น ๆ (ไร่)	รวม (ไร่)
บางปะกง	-	๖,๓๙๓.๙๓	๒๑,๕๐๓.๘๗	๔,๐๘๐.๗๐	๑๒๘,๒๑๖.๑๗	๑๖๐,๑๙๔.๖๘
บ้านโพธิ์	-	๑,๕๙๘.๕๐	๓๖,๙๗๑.๗๔	๔,๒๔๓.๗๔	๘๙,๒๑๐.๗๕	๑๓๒,๐๒๔.๗๐
เมือง	-	๒๙.๕๘	๑๖,๖๒๓.๖๒	๓,๐๙๔.๔๙	๒๒๐,๙๓๕.๒๗	๒๔๐,๖๘๒.๙๒
บางน้ำเปรี้ยว	-	-	-	๕๘๗.๓๑	๓๐๙,๙๐๒.๘๗	๓๑๐,๔๙๐.๑๘
บางคล้า	-	-	๑๐,๓๗๘.๓๑	๒,๑๗๒.๒๕	๑๓๔,๖๙๘.๒๙	๑๔๗,๒๔๘.๘๕
คลองเขื่อน	-	-	๔,๔๙๖.๑๕	๑,๖๖๓.๔๓	๖๐,๘๒๐.๖๓	๖๖,๙๘๐.๒๑
ราชสาส์น	-	-	๖๒๘.๗๖	-	๘๙,๘๕๐.๙๑	๙๐,๔๗๙.๖๘
แปลงยาว	๒,๑๓๐.๖๔	-	๒,๗๑๖.๘๓	๗๙๒.๗๒	๑๙๙,๓๐๐.๑๑	๒๐๔,๙๔๐.๓๐
พนมสารคาม	๗,๙๔๑.๔๙	-	๗๘.๖๙	๒,๔๑๗.๐๓	๓๐๙,๐๙๔.๘๘	๓๑๙,๕๓๒.๐๙
สนามชัยเขต	๑๐๘,๕๘๐.๕๗	-	-	๖,๗๕๑.๕๐	๕๕๑,๕๖๙.๑๕	๖๖๖,๙๐๑.๒๒
ท่าตะเกียบ	๔๐๙,๕๐๗.๔๐	-	-	๒๒,๓๐๑.๗๐	๔๕๗,๓๑๙.๕๗	๘๘๙,๑๒๘.๖๗
รวม	๕๒๘,๖๑๐.๑๐	๘,๐๒๑.๘๗	๙๓,๓๙๘.๐๓	๔๘,๑๐๔.๘๗	๒,๕๕๐.๙๑๘.๖๒	๓,๒๒๘,๖๐๓.๔๙

ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแปลงยาว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว , พ.ศ ๒๕๖๔)

๑.๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

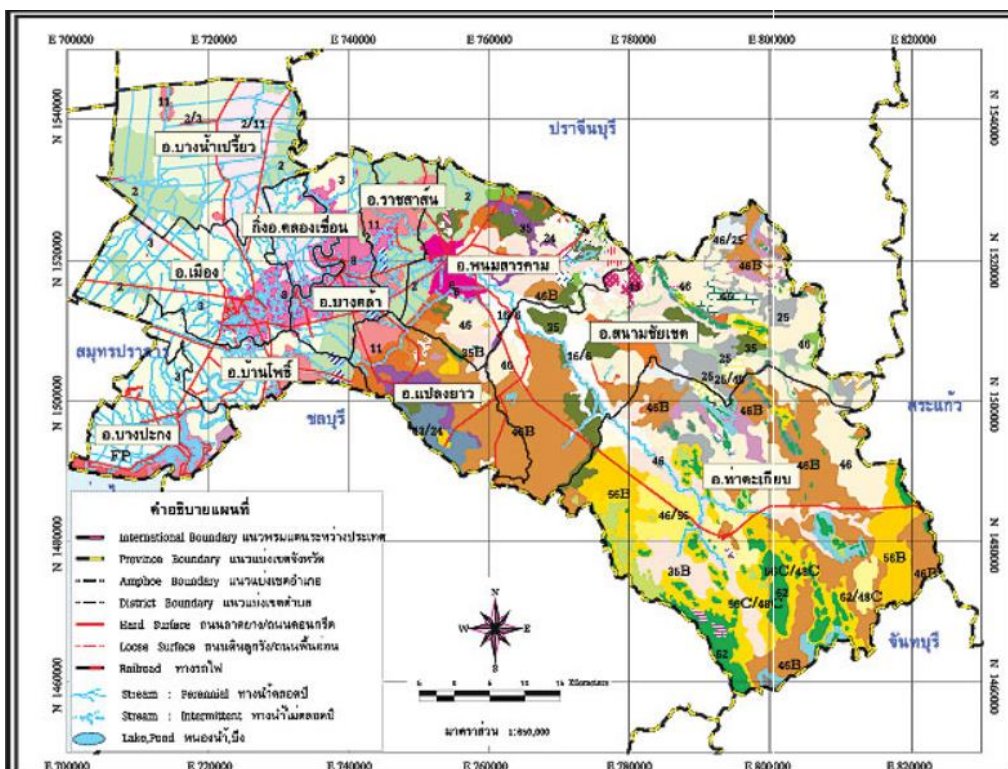
ผลการวิเคราะห์และจำแนกความลาดชันของพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จากข้อมูลแบบจำลอง ระดับสูงเชิงเลข (Digital Elevation Model: DEM) มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ ด้วยโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์ ตามหลักเกณฑ์การจำแนกและจัดชั้นความลาดชันเพื่อการพัฒนาที่ดิน พบว่า พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราวิเคราะห์ และจำแนกความลาดชันของพื้นที่ได้ ๗ ระดับความลาดชัน โดยมีระดับความลาดชัน A ความลาดชันของพื้นที่ ๐-๒ เปอร์เซ็นต์ มากที่สุด คิดเป็นเนื้อที่ ๒,๐๕๐,๘๕๐ ไร่ หรือร้อยละ ๖๓.๔๘ ของพื้นที่จังหวัด รองลงมา ได้แก่ ระดับความลาดชัน B ความลาดชันของพื้นที่ ๒-๕ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นเนื้อที่ ๓๒๕,๔๕๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๑๖ ของพื้นที่จังหวัด ระดับความลาดชัน C ความลาดชันของพื้นที่ ๕-๑๒ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นเนื้อที่ ๒๕๘,๙๒๕ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๐๒ ของพื้นที่จังหวัด ระดับความลาดชัน E ความลาดชันของพื้นที่ ๒๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นเนื้อที่ ๖๒,๐๓๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๙๒ ของพื้นที่จังหวัด ระดับความลาดชัน D ความลาดชันของพื้นที่ ๑๒-๒๐ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นเนื้อที่ ๖๐,๐๖๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๘๖ ของพื้นที่จังหวัด ระดับความลาดชัน F ความลาดชันของพื้นที่ ๓๕-๕๐ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นเนื้อที่ ๔๑,๘๕๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๓๐ ของพื้นที่จังหวัด และ ระดับความลาดชัน G ความลาดชันของพื้นที่ มากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นเนื้อที่ ๓๑,๑๙๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๖ ของพื้นที่จังหวัด ตามลำดับ ดังตารางที่ ๓-๑

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะภูมิประเทศ อำเภอแปลงยาว
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว พ.ศ ๒๕๖๔)

๑.๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

อำเภอแปลงยาว มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๕ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้
 อำเภอแปลงยาว พบชุดดินในพื้นที่รวมทั้งหมด ๑๕ ชุดและชุดดินที่พบมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ ๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔๖B พบในพื้นที่ตำบลหัวสำโรง ตำบลแปลงยาว ตำบลวังเย็น และตำบลหนองไม้แก่น เป็นชุดดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกยูคาลิปตัส และยางพารา ๒) กลุ่มชุดดินที่ ๔๓/๒๔ พบในพื้นที่ตำบล วังเย็น และตำบลหนองไม้แก่น เป็นชุดดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกยูคาลิปตัสและสับปะรด ๓) กลุ่มชุดดิน ที่ ๑๘ พบในพื้นที่ตำบลแปลงยาว และตำบลวังเย็น เป็นชุดดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว และอ้อย

ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอแปลงยาว
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว)

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดิน

ตามผลการสำรวจดินกลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดฉะเชิงเทรา มี 25 กลุ่มชุดดิน ดังนี้				
กลุ่มชุดดินที่ 2	กลุ่มชุดดินที่ 11	กลุ่มชุดดินที่ 18	กลุ่มชุดดินที่ 41	กลุ่มชุดดินที่ 51
กลุ่มชุดดินที่ 3	กลุ่มชุดดินที่ 12	กลุ่มชุดดินที่ 24	กลุ่มชุดดินที่ 43	กลุ่มชุดดินที่ 56
กลุ่มชุดดินที่ 6	กลุ่มชุดดินที่ 13	กลุ่มชุดดินที่ 25	กลุ่มชุดดินที่ 46	กลุ่มชุดดินที่ 59
กลุ่มชุดดินที่ 8	กลุ่มชุดดินที่ 16	กลุ่มชุดดินที่ 35	กลุ่มชุดดินที่ 47	กลุ่มชุดดินที่ 60
กลุ่มชุดดินที่ 10	กลุ่มชุดดินที่ 17	กลุ่มชุดดินที่ 40	กลุ่มชุดดินที่ 48	กลุ่มชุดดินที่ 62

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

แผนกลุ่มชุดดินและตารางทางเลือกการปลูกพืช จังหวัดฉะเชิงเทรา													
No	ชื่อพื้นที่	ค่าปริมาณธาตุอาหาร	พื้นที่ (ไร่)										
			เนื้อที่	พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่ชลประทาน	รวม
1	กลุ่มชุดดิน 1	18,348	5,047	80	-	35,044	28,268	191	9,834	82,483	40,949	-	298,128
2	กลุ่มชุดดิน 2	-	-	-	-	-	115,843	-	-	-	-	-	115,843
3	กลุ่มชุดดิน 3	18,815	-	26,805	-	-	82,546	-	-	-	-	-	128,166
4	กลุ่มชุดดิน 4	106,818	-	23,312	-	31,200	18,938	71,281	85,164	-	700	-	300,570
5	กลุ่มชุดดิน 5	-	-	-	-	-	-	-	26,930	-	341	-	28,254
6	กลุ่มชุดดิน 6	45,846	-	13,600	-	98,997	1,372	-	3,796	-	8,289	-	130,488
7	กลุ่มชุดดิน 7	-	-	-	-	-	3,478	-	3,360	-	2,881	-	9,719
8	กลุ่มชุดดิน 8	-	-	-	-	-	-	-	25,285	761	29,861	-	36,427
9	กลุ่มชุดดิน 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	277
10	กลุ่มชุดดิน 10	-	-	-	-	-	-	-	21,287	869	-	-	22,156
11	กลุ่มชุดดิน 11	-	-	-	-	-	-	-	2,987	-	-	-	2,987
12	กลุ่มชุดดิน 12	-	-	-	-	-	-	-	-	50,862	-	-	50,862
13	กลุ่มชุดดิน 13	-	-	-	-	-	-	-	4,942	10,982	-	-	15,924
14	กลุ่มชุดดิน 14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,599
15	กลุ่มชุดดิน 15	-	-	-	-	-	-	-	-	911	-	-	911
16	กลุ่มชุดดิน 16	-	-	-	-	-	-	-	38	18,973	-	-	19,011
17	กลุ่มชุดดิน 17	-	-	-	-	-	-	-	-	7,381	-	-	7,381
18	กลุ่มชุดดิน 18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	795	-	795
19	กลุ่มชุดดิน 19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,367
20	กลุ่มชุดดิน 20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	711
21	กลุ่มชุดดิน 21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23,819
22	กลุ่มชุดดิน 22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84,349
23	กลุ่มชุดดิน 23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79,689
24	กลุ่มชุดดิน 24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,367
25	กลุ่มชุดดิน 25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,801
26	กลุ่มชุดดิน 26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,888
27	กลุ่มชุดดิน 27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41,884
28	กลุ่มชุดดิน 28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,118
29	กลุ่มชุดดิน 29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	201,824
30	กลุ่มชุดดิน 30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,880
31	กลุ่มชุดดิน 31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,187
32	กลุ่มชุดดิน 32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,880
33	กลุ่มชุดดิน 33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,487
34	กลุ่มชุดดิน 34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20,655
35	กลุ่มชุดดิน 35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	479
36	กลุ่มชุดดิน 36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	852
37	กลุ่มชุดดิน 37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,767
38	กลุ่มชุดดิน 38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,871
39	กลุ่มชุดดิน 39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23,495
40	กลุ่มชุดดิน 40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,139
41	กลุ่มชุดดิน 41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,170
42	กลุ่มชุดดิน 42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	145,846
43	กลุ่มชุดดิน 43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,889
44	กลุ่มชุดดิน 44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,178
45	กลุ่มชุดดิน 45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,914
46	กลุ่มชุดดิน 46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	132,382
47	กลุ่มชุดดิน 47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83
48	กลุ่มชุดดิน 48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,688
49	กลุ่มชุดดิน 49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	418
50	กลุ่มชุดดิน 50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
51	กลุ่มชุดดิน 51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	389
52	กลุ่มชุดดิน 52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,817
53	กลุ่มชุดดิน 53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,147
54	กลุ่มชุดดิน 54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	180
55	กลุ่มชุดดิน 55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,459
56	กลุ่มชุดดิน 56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
57	กลุ่มชุดดิน 57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79
58	กลุ่มชุดดิน 58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
59	กลุ่มชุดดิน 59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	888
60	กลุ่มชุดดิน 60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,811
61	กลุ่มชุดดิน 61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80,402
62	กลุ่มชุดดิน 62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	111
63	กลุ่มชุดดิน 63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,379
64	กลุ่มชุดดิน 64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,894
65	กลุ่มชุดดิน 65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,888
66	กลุ่มชุดดิน 66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,871
67	กลุ่มชุดดิน 67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	131,466
68	กลุ่มชุดดิน 68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,888
69	กลุ่มชุดดิน 69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28,205
70	กลุ่มชุดดิน 70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46,173
71	กลุ่มชุดดิน 71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,833
72	กลุ่มชุดดิน 72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
73	กลุ่มชุดดิน 73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,810
74	กลุ่มชุดดิน 74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	385
75	กลุ่มชุดดิน 75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	805
76	กลุ่มชุดดิน 76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25,476
รวม		227,268	181,889	88,280	565,545	563,147	702,808	583,254	551,881	325,762	34,156	499,625	5,231,848

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอแปลงยาว (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว)

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

ฤดูกาล (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดฉะเชิงเทรา) จังหวัดฉะเชิงเทรามีลักษณะอากาศร้อนชื้นเขตร้อนชื้น โดยมรสุมพัดปกคลุม เกือบตลอดปี แบ่งออกตามฤดูกาลได้ ๓ ฤดู ดังนี้ - ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม โดยมีลมตะวันออกเฉียงใต้ พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวและอากาศร้อนจัดเป็นบางวัน บางครั้งอาจมีพายุฤดูร้อน ลักษณะเป็นฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงอุณหภูมิอากาศสูงสุดเฉลี่ย ๓๕ - ๓๘ องศาเซลเซียส ปริมาณฝนรวมเฉลี่ย ๒๐๐ - ๓๐๐ มิลลิเมตร เป็นช่วงที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชไร่ อายุการเก็บเกี่ยวสั้น เช่น ข้าวโพดและถั่วต่างๆ - ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประกอบด้วยมีร่อง ความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงใต้ทำให้มี ฝนฟ้า คะนองเกือบทั่วไป และตกหนักบางพื้นที่ อาจก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันในที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง โดยมี ปริมาณฝนเฉลี่ย ๑,๐๐๐ - ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร เป็นช่วงที่เหมาะสมแก่การทำนาและปลูกไม้ผล ฝนส่วนใหญ่ ที่ตกลงมาเป็นฝนที่ตกในช่วง

ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะตกในพื้นที่อำเภอสนามชัยเขต และอำเภอท่าตะเกียบ ซึ่งจังหวัดอุทัยพล จากลมบก ลมทะเล ประกอบกับการจังหวัดฉะเชิงเทราจะได้รับ ตั้งอยู่ในเขตมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ดังนั้นจึงมี ปริมาณฝนตกเพียงพอตามฤดูกาล ความชื้นใกล้เคียงกับจังหวัด ชายฝั่งทะเลตะวันออก - ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ พัดปกคลุม ประกอบกับบริเวณความกด อากาศสูงพัดผ่านทำให้ท้องฟ้าโปร่ง อากาศเย็น กับมีหมอกในตอนเช้า และมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิอากาศ ต่ำสุดเฉลี่ย ๑๘ - ๒๑ องศาเซลเซียส ปริมาณฝนรวมเฉลี่ย ๕๐ - ๑๐๐ มิลลิเมตร เป็นช่วงที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชผัก สวนครัว ไม้ดอกและไม้ประดับ ฝน ปริมาณฝนเฉลี่ยประจำปี ของฉะเชิงเทราประมาณ ๑๒๙๒.๕ มิลลิเมตร มีจำนวน วันที่มีฝนตกเฉลี่ย ประมาณ ๑๑๓ วัน เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีปริมาณฝนมากที่สุดในรอบปี โดยมีปริมาณฝน ๒๕๖.๒ มิลลิเมตร สำหรับปริมาณฝนสูงที่สุดใ ๒๔ ชั่วโมง ที่เคยตรวจได้คือ ๑๒๗.๒ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๒

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๒๔-๒๕๕๓
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, จังหวัดฉะเชิงเทรา)

อุณหภูมิ

อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี มีค่าระหว่าง ๒๗.๘ องศาเซลเซียส ส่วนในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยจะเริ่ม ลดลง โดยเดือนธันวาคมมีอุณหภูมิเฉลี่ยลดลงมากที่สุดมีค่า ๒๕.๑ องศาเซลเซียส ส่วนฤดูฝนอุณหภูมิเฉลี่ย จะมีค่าระหว่าง ๒๗.๓ - ๒๙.๕ องศาเซลเซียส สำหรับฤดูร้อนอุณหภูมิเฉลี่ยมีค่าระหว่าง ๒๗.๕ - ๒๙.๙ องศาเซลเซียส

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๒๔- ๒๕๕๓ (ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา,จังหวัดฉะเชิงเทรา)

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

อำเภอแปลงยาวตั้งอยู่ห่างจังหวัดฉะเชิงเทรา ๓๑ กิโลเมตร โดยมีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ดังนี้

- ถนนทางหลวงแผ่นดิน มี ๒ สาย ได้แก่ สาย ๓๓๑ และ ๓๐๔
- ถนนทางหลวงชนบท มี ๓ สาย ได้แก่ สาย ๓๑๒๑ , ๓๓๐๔ และ ๓๐๑๓
- ถนนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี ๓๘๗ สาย

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอแปลงยาว (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๑.๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

คลองเจริญสุข คลองชวดโสน คลองท่าเรือ คลองชลประทานท่าลาด คลองวังเย็น คลองสะพานนาคร คลองกระบกเรียง

๑.๕.๒ โครงการชลประทานจังหวัดฉะเชิงเทรา

โครงการ	จำนวนโครงการ	เก็บกักน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทานที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละของพื้นที่ถือครองทางการเกษตร
๑. แหล่งน้ำชลประทานประเภทอ่างเก็บน้ำ				
- โครงการขนาดใหญ่	๑	๔๒๐	๑๖๖,๑๗๔	๕.๐๙%
- โครงการขนาดกลาง	๒	๕๙.๒๐	๑๘,๘๒๖	๐.๕๘%
- โครงการขนาดเล็ก	๑๕๕	๑๕.๙๗	๑๐๐,๑๒๖	๓.๐๖%
- โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๔๗	๑๘.๙๐	๑๘,๖๒๕	๐.๒๔%
๒. แหล่งน้ำชลประทานประเภทรับน้ำนอง				
- โครงการขนาดใหญ่	๕	-	๘๔๙,๗๗๐	๒๖.๐๕%
รวม	๑๕๙	๕๘๔.๖๗	๑,๑๔๒,๘๒๖	๓๕.๐๒%

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงแหล่งน้ำ จังหวัดฉะเชิงเทรา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

๑.๖ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

๑.๖.๑ โครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญ

เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีความหลากหลายอาชีพ การใช้แรงงานในการประกอบอาชีพการเกษตรจึงมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มอาชีพหลักที่สำคัญ ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการผลิตข้าว มีต้นทุนไร่ละ ๔,๙๐๐ บาท

๒) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลัง มีต้นทุนไร่ละ ๖,๘๐๐ บาท

๓) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการผลิตยางพารา มีต้นทุนไร่ละ ๑๕,๐๐๐ บาท

๔) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกรต่อปี

เกษตรกรมีรายได้ต่ำสุด ๔,๐๐๐ บาท สูงสุด ๕,๐๕๐,๐๐๐ บาท รายได้เฉลี่ย ๑๙๒,๕๖๖ บาท

๕) สิ้นเชื้อและภาวะหนี้ของเกษตรกร

เกษตรกรมีหนี้สินต่ำสุด ๑,๐๐๐ บาท หนี้สินสูงสุด ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท หนี้สินเฉลี่ย ๑๘๔,๔๖๕ บาท

ประเภทของค่าใช้จ่าย	2550		2552		2554		2556		2558	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	10,160	100.0	11,532	100.0	14,222	100.0	14,930	100.0	16,029	100.0
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	9,114	89.7	10,225	88.7	12,636	88.8	13,370	89.5	14,290	89.2
อาหารและเครื่องดื่ม (ไม่มีแอลกอฮอล์)	3,656	36.0	4,120	35.7	5,405	38.0	5,338	35.8	6,163	38.4
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	138	1.4	165	1.4	74	0.5	159	1.1	97	0.6
ยาสูบ หนาก ยาสูบ และอื่นๆ	63	0.6	79	0.7	67	0.5	100	0.7	78	0.5
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	2,039	20.1	2,213	19.2	2,597	18.3	2,739	18.3	2,951	18.4
เครื่องมือและรองเท้า	270	2.7	281	2.4	361	2.5	336	2.3	332	2.1
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	265	2.6	317	2.7	389	2.7	405	2.7	472	2.9
เวรกันและค่าตรวจรักษาพยาบาล	185	1.8	206	1.8	196	1.4	204	1.4	210	1.3
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง	1,651	16.2	1,923	16.7	2,604	18.3	3,158	21.2	3,043	19.0
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสื่อสาร	251	2.5	291	2.5	336	2.4	377	2.5	436	2.7
การศึกษา	142	1.4	159	1.4	140	1.0	141	0.9	145	0.9
การบันเทิง การอ่าน และกิจกรรมทางศาสนา	171	1.7	196	1.7	211	1.5	237	1.6	247	1.5
ค่าใช้จ่ายในการจัดการพิเศษ	282	2.8	275	2.4	257	1.8	174	1.2	116	0.7
ค่าใช้จ่ายไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค	1,046	10.3	1,307	11.3	1,586	11.2	1,560	10.4	1,737	10.8

** หมายเหตุ: เกษตรกรหนึ่งรายใช้สินเชื่อกับหลายแหล่ง
ภาพที่ ๑๐ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอแปลงยาว
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

๑.๖.๒ ผลผลิตทั้งหมดรวมของจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดฉะเชิงเทรา (GPP) ปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๓๔๑,๑๑๖ ล้านบาท มีมูลค่าผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดต่อคนเท่ากับ ๔๒๗,๔๐๙ บาทต่อปี เป็นอันดับที่ ๖ ของประเทศ และเป็นอันดับที่ ๔ ของภาคตะวันออก โดยโครงสร้างรายได้ส่วนใหญ่มาจากนอกภาคการเกษตร ซึ่งมีมูลค่ารวม ๓๒๒,๙๒๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๖๗ ของผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดฉะเชิงเทราโดยสาขาที่สร้างรายได้ สูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ สาขาการผลิต สัตว์เลี้ยงร้อยละ ๖๖.๔๕ สาขาการขายส่งการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ สัตว์เลี้ยงร้อยละ ๑๑.๗๔ และสาขาเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง สัตว์เลี้ยงร้อยละ ๕.๓๓ ตามลำดับ (ที่มา : วิเคราะห์จากข้อมูล GPP สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ปี ๒๕๖๐ ณ ราคาประจำปี) การผลิตภาคเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๔๗ เป็นผลจากผลผลิตพืชหลักที่เพิ่มขึ้นเนื่องจาก มีปริมาณน้ำที่มากขึ้นเพียงพอเมื่อเทียบกับปี ในปี ๒๕๕๙ ตลอดจนปศุสัตว์และประมงมีการขยายตัวเล็กน้อย การผลิตภาคนอกเกษตร ลดลงร้อยละ ๑.๘๘ โดยปัจจัยหลักมาจาก สาขาการขนส่งและสถานที่ เก็บสินค้า ลดลงร้อยละ ๔.๗๙ และสาขาการผลิตที่ลดลงโดยลดลงร้อยละ ๓.๖๒ และสาขาส่วนสาขาที่เพิ่มขึ้นอย่าง มาก ได้แก่ สาขากิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ

ตารางที่ ๓ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดฉะเชิงเทรา ณ ราคาคงที่ ปี ๒๕๖๐

(ล้านบาท) รายการ	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ภาคเกษตร	๑๘,๔๕๐	๑๘,๖๐๙	๑๘,๑๙๐
สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	๑๘,๔๕๐	๑๘,๖๐๙	๑๘,๑๙๐
ภาคนอกเกษตร	๒๙๙,๐๘๙	๓๒๒,๐๙๕	๓๒๒,๙๒๖
สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๓๕๗	๔๙๐	๕๕๐
สาขาการผลิตอุตสาหกรรม	๒๑๓,๓๙๙	๒๓๐,๓๗๘	๒๒๖,๗๘๙
สาขาการไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	๖,๗๓๘	๖,๗๓๒	๖,๘๘๔
สาขาการก่อสร้าง	๖,๒๓๐	๕,๕๕๐	๖,๓๙๒
สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	๓๔,๘๙๕	๓๘,๔๙๘	๔๐,๙๓๑
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	๓๐๓	๓๓๒	๓๔๕
สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	๑๓,๐๕๘	๑๐,๙๘๐	๑๐,๖๐๑
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	๔,๐๐๘	๓,๖๐๒	๓,๗๕๔
สาขาการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	๕,๔๓๖	๕,๙๔๙	๖,๒๑๐
สาขาการศึกษา	๓,๗๐๐	๓,๓๗๑	๓,๙๔๙
สาขาการบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๖,๓๙๓	๖,๓๓๘	๖,๕๕๐
สาขาการให้บริการชุมชนสังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	๑,๓๘๓	๑,๒๐๕	๑,๔๓๘
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๒๒๗	๒๘๔	๓๐๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	๓๑๗,๕๓๙	๓๔๐,๗๐๔	๔๒๗,๔๐๙
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๔๐๙,๗๘๐	๔๓๓,๑๓๔	๔๒๗,๔๐๙
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๗๗๕	๗๘๗	๗๙๘

(ที่มา : วิเคราะห์จากข้อมูล GPP สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๐)

๑.๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอแปลงยาว มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๔๒,๔๕๕ คน จำแนกเป็นชาย ๒๑,๒๗๗ คน หญิง ๒๑,๑๗๘ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอจะนับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	หัวสำโรง	๖,๘๓๖	๔๗๐	๕,๖๓๗	๕,๗๓๙	๑๑,๓๗๖
๒	วังเย็น	๔,๓๓๘	๙๗๔	๖,๖๗๐	๖,๔๔๑	๑๓,๑๑๑
๓	แปลงยาว	๖,๘๗๖	๕๑๖	๖,๖๔๗	๖,๕๙๕	๑๓,๒๔๒
๔	หนองไม้แก่น	๑,๔๙๖	๑,๐๗๒	๒,๓๒๓	๒,๔๐๓	๔,๗๒๖
รวม		๑๙,๕๔๖	๓,๐๓๒	๒๑,๒๗๗	๒๑,๑๗๘	๔๒,๔๕๕

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

สาขา/ตำบล	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร											
	ทั้งหมด	ปรับปรุง(ทบค)ปี 2563			ปรับปรุง(Farmbook)ปี 2563			ปรับปรุง(ทบค+Farmbook)			ยกเลิก	รวม
		ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่(ไร่)	ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่(ไร่)	ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่(ไร่)		
แปลงยาว	3,031	2,464	4,810	51,501.70	14	17	109.50	2,465	4,827	51,611.20	116	2,581
แปลงยาว	516	385	731	5,604.08	3	4	19.50	385	735	5,623.58	28	413
วังเย็น	974	767	1,521	12,702.71	6	7	41.25	767	1,528	12,743.96	32	799
หัวสำโรง	470	366	695	5,792.28	2	3	28.50	366	698	5,820.78	48	414
หนองไม้แก่น	1,071	946	1,863	27,402.64	3	3	20.25	947	1,866	27,422.89	8	955

ภาพที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
(ที่มา: กรมการปกครอง, พ.ศ ๒๕๖๓)

๑.๖.๔ การศึกษา

ในเขตพื้นที่อำเภอแปลงยาวประกอบด้วย

๑) โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่

- โรงเรียนไทรทองอุปลัมภ์
- โรงเรียนบ้านหนองปลาไหลราษฎร์บำรุง
- โรงเรียนแปลงยาวพิทยาคม
- โรงเรียนไผ่แก้ววิทยา
- โรงเรียนวัดโคกรกแก้ววงพระจันทร์
- โรงเรียนวัดหัวสำโรง
- โรงเรียนวัดอ่าวช้างไล่
- โรงเรียนหนองไม้แก่นวิทยา

๒) ระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่เทศบาล ได้แก่

ตำบลวังเย็น จำนวน ๖ แห่ง

- โรงเรียนทุ่งสะเดาประชาสรรค์
- โรงเรียนอนุบาลศรีวรการแปลงยาว
- โรงเรียนหนองปรือประชาสรรค์
- โรงเรียนไม้แก้วประชานุเคราะห์
- โรงเรียนวัดวังกะจะ
- โรงเรียนวัดวังเย็น

ตำบลแปลงยาว จำนวน ๕ แห่ง

- โรงเรียนตลาดบางบ่อ (ศักดิ์ปริดาประชาสรรค์)
- โรงเรียนบ้านสองคลอง
- โรงเรียนบ้านเนินไร่
- โรงเรียนวัดแปลงยาว
- โรงเรียนวัดไผ่แก้ว

ตำบลหัวสำโรง จำนวน ๑ แห่ง

- โรงเรียนบ้านหนองสทิต

ตำบลหนองไม้แก่น จำนวน ๓ แห่ง

- โรงเรียนบ้านเขาสะท้อน
- โรงเรียนบ้านหนองน้ำขาวเจริญราษฎร์บำรุง
- โรงเรียนวัดหนองไม้แก่น

๑.๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานพยาบาลของรัฐ ประกอบด้วย

- ๑) รพ.แปลงยาว
- ๒) รพ.สต.แปลงยาว
- ๓) รพ.สต.บ้านคลองสอง
- ๔) รพ.สต.บ้านหัวสำโรง
- ๕) รพ.สต.บ้านโกรกแก้ว
- ๖) รพ.สต.บ้านไทรทอง
- ๗) รพ.สต.หนองไม้แก่น

๒. สถานพยาบาลของเอกชน ประกอบด้วย

๑) สถานพยาบาลของเอกชน	จำนวน ๑ แห่ง
๒) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	จำนวน ๓ แห่ง
๓) ร้านขายยาแผนโบราณ	จำนวน ๑ แห่ง
๔) คลินิกทันตกรรม	จำนวน ๑ แห่ง
๕) สถานผดุงครรภ์	จำนวน - แห่ง

๓. จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑) แพทย์	จำนวน ๒ คน
๒) ทันตแพทย์	จำนวน ๑ คน
๓) เภสัชกร	จำนวน ๑ คน
๔) พยาบาล	จำนวน ๑๒ คน
๕) เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	จำนวน ๑๐ คน
๖) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)	จำนวน ๗๑๕ คน

๑.๖.๖ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

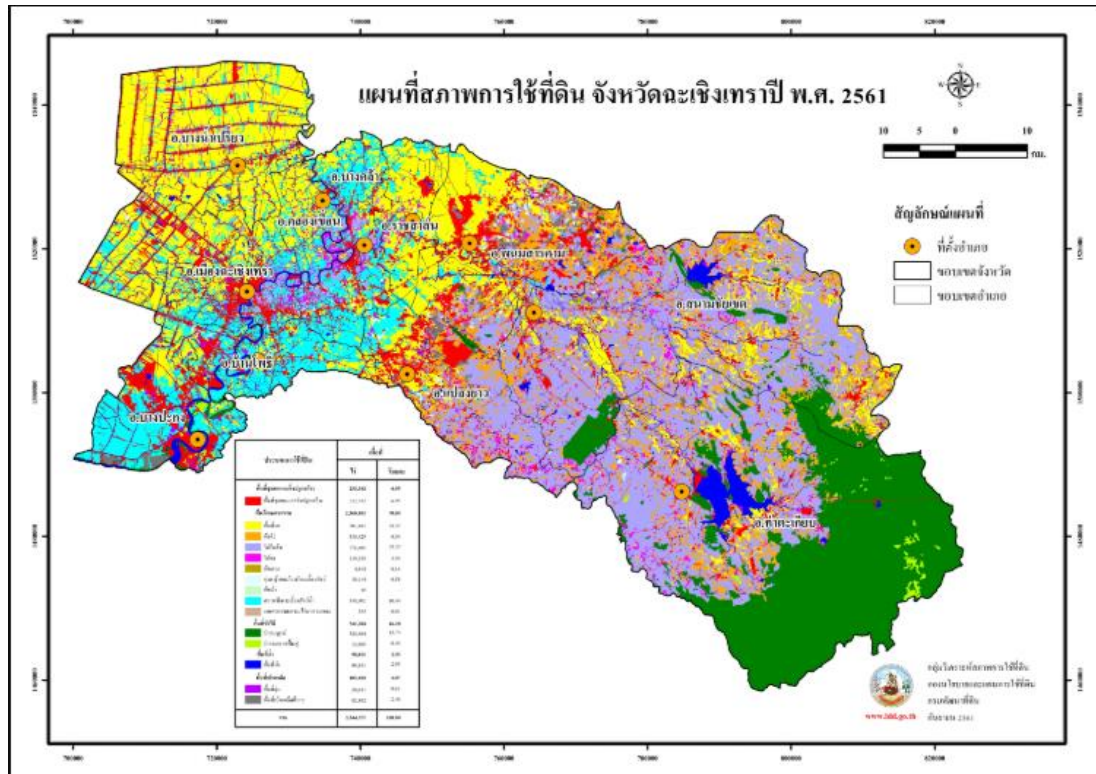
๑. การนับถือศาสนา

- ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธประมาณ ๙๙.๕% และ ศาสนาอื่นๆ ประมาณ ๐.๕ %

๒. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- งานประเพณี งานบุญข้าวหลาม หรืองานเผาข้าวหลามจัดขึ้นในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันเพ็ญ เดือน ๓ ของทุกปี

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอลำปางยาว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

๑.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอลำปางยาว พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๑๓,๙๘๙ ไร่ รองลงมา คือ ข้าว มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๑๒,๙๕๕ ไร่ และ มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๖,๕๔๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๖ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอลำปางยาว

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร อำเภอลำปางยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา													
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	อ้อย (ไร่)	สับปะรด (ไร่)	ปาล์ม น้ำมัน (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	มะม่วง (ไร่)	ขนุน (ไร่)	ลำไย (ไร่)	พริก ขี้หนูสวน (ไร่)	ยูคาลิปตัส (ไร่)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด
ลำปางยาว	๓๐,๕๕๔	๓,๒๔๗	๑,๓๗๑	๑๐๗	๓๐	๑๐๒	๔๔๘	๕๔	๕	-	๑๐	๔๓	๕,๔๑๗
วังเย็น	๒๙,๒๑๙	๕,๖๙๙	๑,๖๑๑	๑๓๕	๑๔	๑,๐๖๗	๗๖๗	๑๗๗	๑๕๘	-	๕๒	๑,๑๐๕	๑๐,๗๘๕
หัวสำโรง	๓๐,๑๑๐	๓,๖๒๘	๑,๔๑๒	๕๔๐	-	๑๐๗	๒๓๗	๓๖๘	๒๔	-	๓	๖	๖,๓๒๕
หนองไม้แก่น	๕๙,๑๒๑	๓๘๑	๒,๑๔๖	๒๔๒	๑๗๑	๒,๘๕๖	๑๒,๕๓๗	๑๘๕	๒,๕๗๖	๖๐	๑๗	๓,๐๓๘	๒๔,๒๐๙
รวม	๑๔๙,๐๐๔	๑๒,๙๕๕	๖,๕๔๐	๑,๐๒๔	๒๑๕	๔,๑๓๒	๑๓,๙๘๙	๗๘๔	๒,๗๖๓	๖๐	๘๒	๔,๑๙๒	๔๖,๗๓๖

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอลำปางยาว, ๒๕๖๔

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

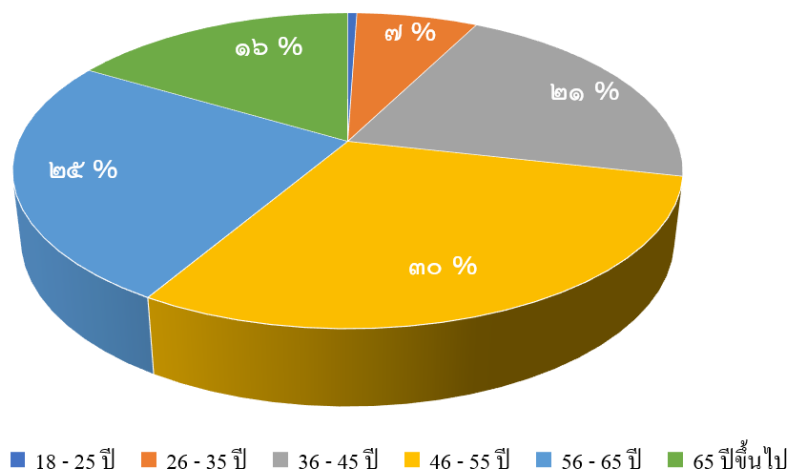
(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

อำเภอแปลงยาว มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๓,๐๓๒ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๙๐๙ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕๐๐	๑๖
๕๖ - ๖๕ ปี	๗๕๘	๒๔
๔๖ - ๕๕ ปี	๙๐๙	๒๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๖๓๗	๒๑
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๑๒	๗
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๖	๐.๕๔
รวม	๓,๐๓๒	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๑๔ แผนภูมิแสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

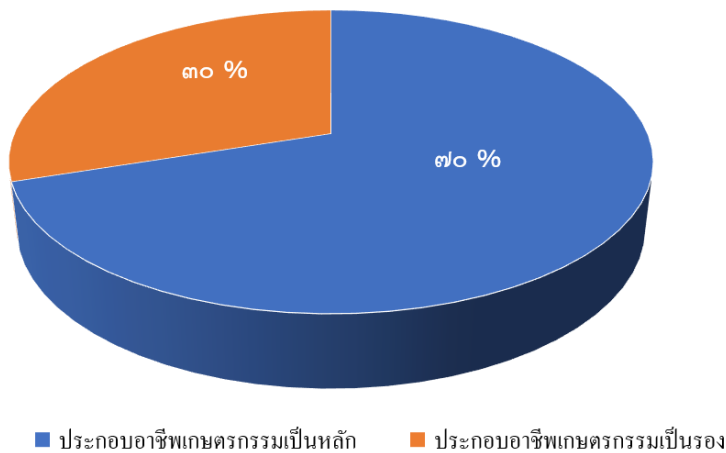
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอ แปลงยาว มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๒,๑๒๒ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๕๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๐

ตารางที่ ๘ ลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒,๑๒๒	๗๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๕๑๐	๓๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปลงยาว, ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๕ แผนภูมิแสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปลงยาว, ๒๕๖๔)

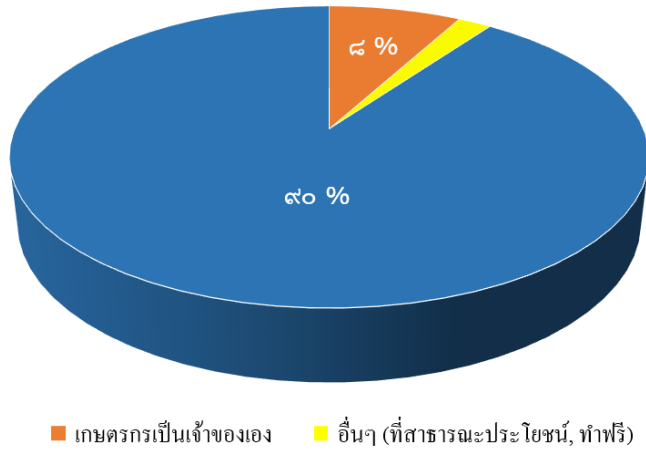
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอ ปลงยาว ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๒๒๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘ รองลงมาก็คืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๕๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒ และเช่า จำนวน ๒,๕๔๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๒๒๖	๘
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๕๗	๒
เช่า	๒,๕๔๓	๙๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปลงยาว พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๑๖ แผนภูมิแสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

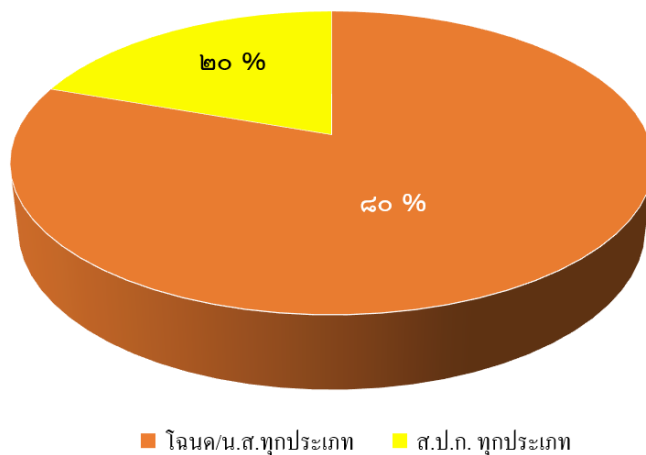
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอแปลงยาว มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๒,๒๗๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๖ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๕๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๒,๒๗๑	๕๕๕	-	-	๒,๘๒๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๗ แผนภูมิแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอแปลงยาว มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๕ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๘๘ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๖ กลุ่ม สมาชิก ๑๓๑ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๓ กลุ่ม สมาชิก ๕๓ ราย และวิสาหกิจชุมชน ๓๑ แห่ง สมาชิก ๕๘๒ ราย

ตารางที่ ๑๑ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
แปลงยาว	๒	๔๒	๑	๑๕	๑	๑๕	๕	๔๑	-	-	-	-
วังเย็น	๑	๒๐	๑	๒๓	-	-	๗	๖๓	-	-	-	-
หัวสำโรง	๑	๑๖	๑	๑๕	๑	๑๕	๕	๒๖๑	-	-	-	-
หนองไม้แก่น	๑	๑๑๐	๓	๗๘	๑	๒๓	๑๔	๒๑๗	-	-	-	-
รวม	๕	๑๘๘	๖	๑๓๑	๓	๕๓	๓๑	๕๘๒	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอแปลงยาว มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๓ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๔ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๒ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๒ จำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏินูป	
แปลงยาว	-	๒	-	-	๑	-	-	-	-
วังเย็น	๑	๓	๑	-	๑	๑	-	-	-
หัวสำโรง	-	๓	-	๑	๑	-	๑	-	๑
หนองไม้แก่น	-	๕	๑	-	๑	๑	-	๑	-
รวม	๑	๑๓	๒	๑	๔	๒	๑	๑	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอแปลงยาว มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๔๘ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๔๘ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๔๘ ราย และอาสาสมัครปฏิบัติดิน ๕ ราย และอาสาปศุสัตว์ ๕ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิบัติดิน
แปลงยาว	-	๑	๒	-	๑๓	๑๓	-	-	๒
วังเย็น	๑	๑	-	๓	๑๑	๑๑	-	-	๒
หัวสำโรง	-	-	-	๑	๑๒	๑๒	-	-	-
หนองไม้แก่น	-	-	-	๑	๑๒	๑๒	-	๑	๑
รวม	๑	๒	๒	๕	๔๘	๔๘	-	๑	๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอแปลงยาว มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอแปลงยาว มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
หนองไม้แก่น	๑	นายวินัย สุวรรณไตร	หมู่ที่ ๘ ต.หนองไม้แก่น	สวนป่านเกษตร
วังเย็น	๑	นางยุพิน ฉลาดถ้อย	หมู่ที่ ๘ ต.วังเย็น	การเสริมรากต้นไม้
รวม	๒	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายทองพูล โฉมสะอาด

บ้านเลขที่ ๑๘/๑ หมู่ ๖ ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

แนวทางการพัฒนา : การปรับปรุงฐานเรียนรู้ แปลงเรียนรู้

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ผลิตมะนาว ขยายกิ่งพันธุ์มะนาว แปรรูปมะนาว

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

หลักสูตรบังคับ

๑. เศรษฐกิจพอเพียง
๒. เกษตรทฤษฎีใหม่
๓. เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดโรคแมลง
 ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๓ ศูนย์

ตารางที่ ๑๕ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

แบบสรุข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ฯ
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย การผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือน	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	๑	แปลงยาว	นางลาวัลย์ บุญญศิริกุล	๐๘๙-๔๔๔๘๘๕๑
๒	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยง สัตว์น้ำกรมประมง	เพาะพันธุ์ปลาดุก	๗	แปลงยาว	นางอังชัญ พิมพ์เจริญ	๐๘๑-๗๘๑๓๗๘๐
๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลวังเย็น	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๖	วังเย็น	นายทวี พูลสวัสดิ์	๐๘๙-๒๒๖๑๔๕
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชน นางยุพิน ฉลาดถ้อย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงเกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	วังเย็น	นางยุพิน ฉลาดถ้อย	๐๘๑-๙๔๔๒๑๘๑
๕	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้ประโยชน์ที่ดิน บ้านโกรกแก้ว	พืชผัก มันสำปะหลัง	๑๐	วังเย็น	นายลำพูน แสงสุด	๐๘๗-๑๓๙๘๓๙๗
๖	ชมรมชาวสวนอำเภอแปลงยาว	ศูนย์เรียนรู้ด้านผลไม้	๙	หัวสำโรง	นายสุวิทย์ คุณาวุฒิ	๐๘๙-๘๓๔๓๒๙๙
๗	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๔	หัวสำโรง	นายวิสูตร ใจเจริญ	๐๘๗-๐๒๙๘๙๓๖
๘	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงแพะแกะ ลักษณะ ฟาร์ม	ศูนย์เรียนรู้ด้าน ปศุสัตว์	๙	หัวสำโรง	นายชัยยศ แซ่เตีย	๐๘๙-๘๒๘๕๑๕๔
๙	ศูนย์เครือข่ายการปลูกและ ดูแลขนุน	ศูนย์เรียนรู้ด้านผลไม้	๕	หนองไม้แก่น	นายกิตติพงษ์ เลิศวิทยาประดิษฐ์	๐๘๙-๙๓๖๒๗๕๓
๑๐	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนหนองปลาไหล	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑	หนองไม้แก่น	นายสำราญ จิตร์ระเบียบ	๐๘๒-๔๗๗๔๕๙๖
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยง สัตว์น้ำกรมประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๘	หนองไม้แก่น	นางอำพร ดีแก้ว	๐๘๙-๐๙๓๕๔๖๗
๑๒	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านหลุม มะขาม	ศูนย์เรียนรู้การจัดการดิน สมุนไพรรและไม้ยืนต้น	๘	หนองไม้แก่น	นายวินัย สุวรรณไตร	๐๘๒-๖๘๕๖๙๙๑
๑๓	เกษตรอาสา (ศกอ.)	ศูนย์เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ การเกษตร	๕	หนองไม้แก่น	นายนริศ เดือนแจ่ม	๐๙๒-๖๙๖๓๖๙๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอแปลงยาว มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑. แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลัง

ที่อยู่ หมู่ ๑๐ ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๕๕๐ บาท/ไร่ เป็น ๓,๓๘๐ บาท/ไร่ (๒๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๒๕๐ กก./ไร่ เป็น ๓,๙๐๐ กก./ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๖,๖๓๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๓๘๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. เครื่องจักรกลทางการเกษตร
๒. ชุดตรวจวิเคราะห์ดิน (test kit)

ตารางที่ ๑๖ ปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การปลูกมันสำปะหลัง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

๒. แผนการผลิตรายการกลุ่มของแปลงใหญ่ชุมชน

ที่อยู่ หมู่ ๕ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๒๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๓,๓๖๐ บาท/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๘๐๐ กก./ไร่ เป็น ๔,๒๐๐ กก./ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๓๘,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๒๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. รวบรวมผลผลิต คัดเกรด
๒. แปรรูปเพิ่มมูลค่า เช่น ชนุนทอด ชนุนอบแห้ง แยมชนุน และไอศกรีมชนุน
๓. เพิ่มช่องทางการตลาด เช่น ออนไลน์และตลาดในประเทศ

ตารางที่ ๑๗ ปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ชุมชน หมู่ ๕ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ตัดแต่งกิ่ง				✓	✓									
ให้น้ำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
กำจัดวัชพืช	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
ใส่ปุ๋ย		✓			✓				✓					
เปิดตาดอก						✓			✓					
พ่นสารกำจัดศัตรูพืช	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓		
ตัดแต่งลูก	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓		
เก็บผลผลิตอ่อน							✓	✓	✓					
เก็บผลผลิตแก่	✓	✓	✓						✓	✓	✓	✓		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

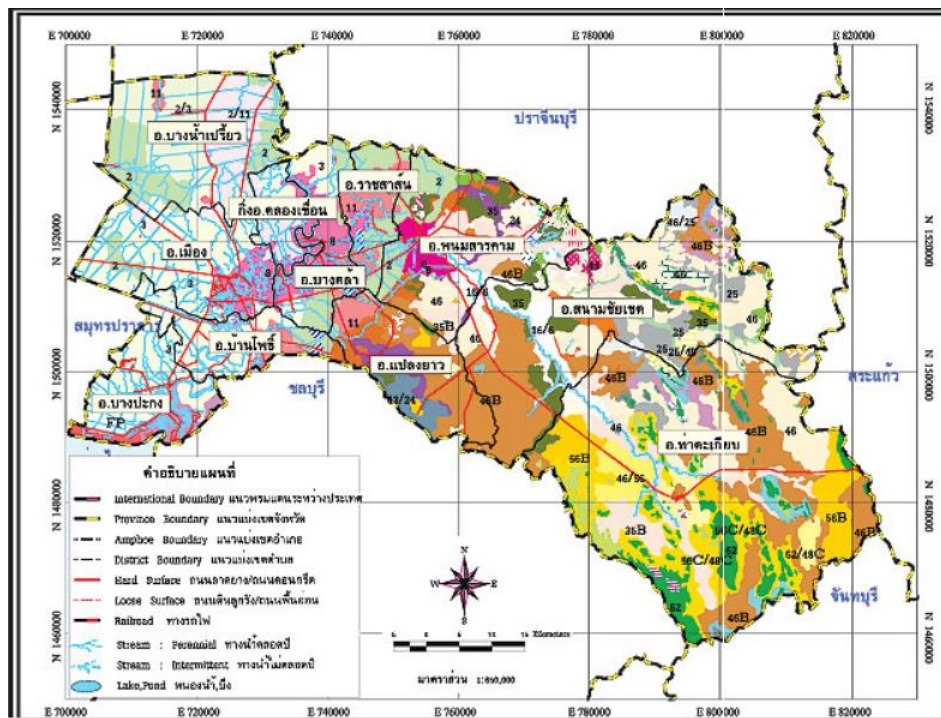
ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	วังเย็น	แปลงใหญ่ มันสำปะหลัง	มัน สำปะหลัง	๔๐	๕๖๓	นายสมยศ สาธูชาติ	๐๘๙-๙๓๐๙๖๗๓
๒	หนองไม้แก่น	แปลงใหญ่ชุมชน	ชนุน	๔๗	๖๓๒	นายกิตติพงษ์ เลิศวิทยาประดิษฐ์	๐๘๙-๙๓๖๒๗๕๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

อำเภอแปลงยาว มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๕ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้
 อำเภอแปลงยาว พบชุดดินในพื้นที่รวมทั้งหมด ๑๕ ชุดและชุดดินที่พบมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ ๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔๖B พบในพื้นที่ตำบลหัวสำโรง ตำบลแปลงยาว ตำบลวังเย็น และตำบลหนองไม้แก่น เป็นชุดดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกยูคาลิปตัส และยางพารา ๒) กลุ่มชุดดินที่ ๔๓/๒๔ พบในพื้นที่ตำบล วังเย็น และตำบลหนองไม้แก่น เป็นชุดดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกยูคาลิปตัสและสับปะรด ๓) กลุ่มชุดดิน ที่ ๑๘ พบในพื้นที่ตำบลแปลงยาว และตำบลวังเย็น เป็นชุดดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว และอ้อย

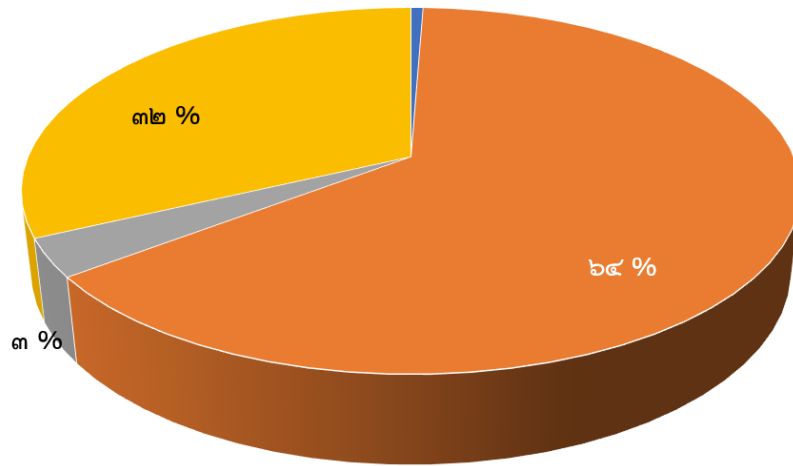

ภาพที่ ๑๙ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอแปลงยาว
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว)

ตารางที่ ๑๙ ทรัพยากรดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

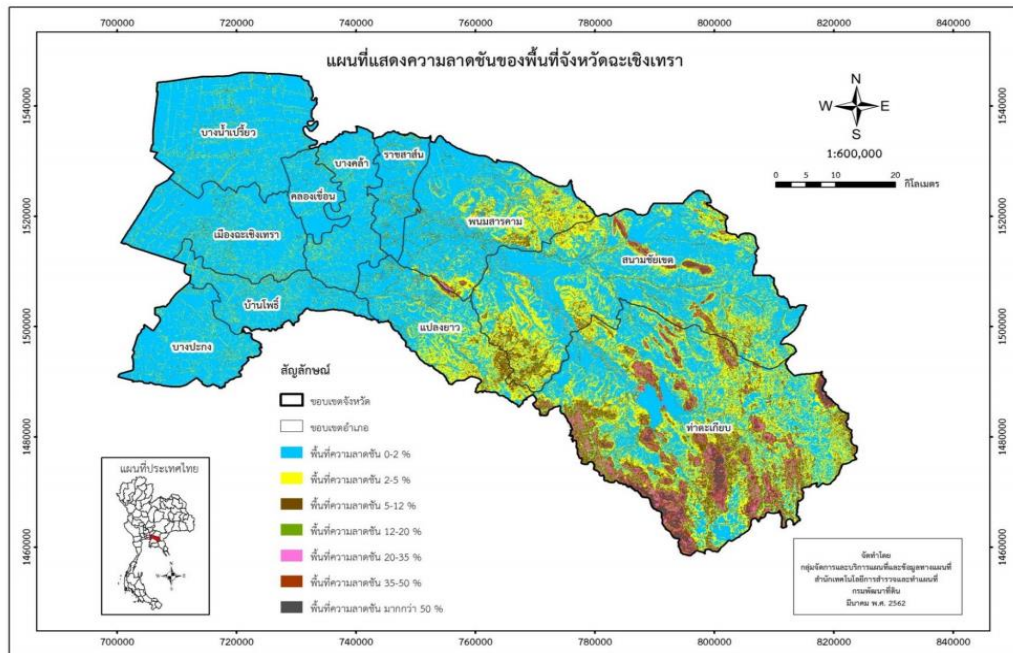
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๑,๒๗๐	๑
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๑๓๕,๗๓๒	๖๔
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๗,๐๙๔	๓
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๖๗,๗๗๒	๓๒

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔

■ ดินในพื้นที่ลาดชันสูง ■ ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง ■ พื้นที่เบ็ดเตล็ด ■ ดินในพื้นที่ราบลุ่ม

ภาพที่ ๒๐ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔)

ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔)

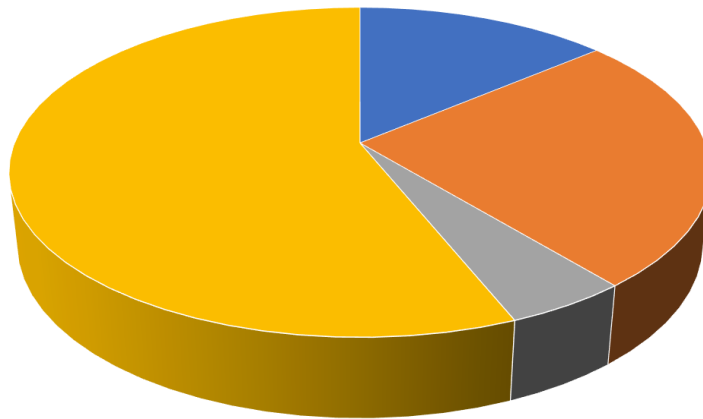
๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอแปลงยาว เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา รวมทั้งสิ้น ๑๒๓ บ่อ แยกรายตำบล

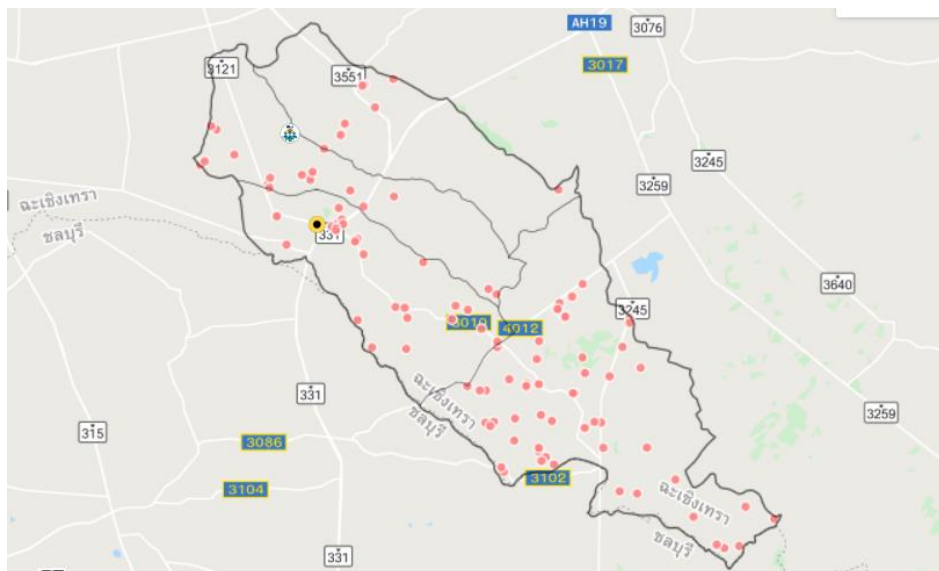
ได้ดังนี้

ตำบลแปลงยาว	จำนวน ๑๗ บ่อ
ตำบลวังเย็น	จำนวน ๓๑ บ่อ
ตำบลหัวสำโรง	จำนวน ๖ บ่อ
ตำบลหนองไม้แก่น	จำนวน ๖๙ บ่อ

■ ตำบลแปลงยาว ■ ตำบลวังเย็น ■ ตำบลหัวสำโรง ■ ตำบลหนองไม้แก่น

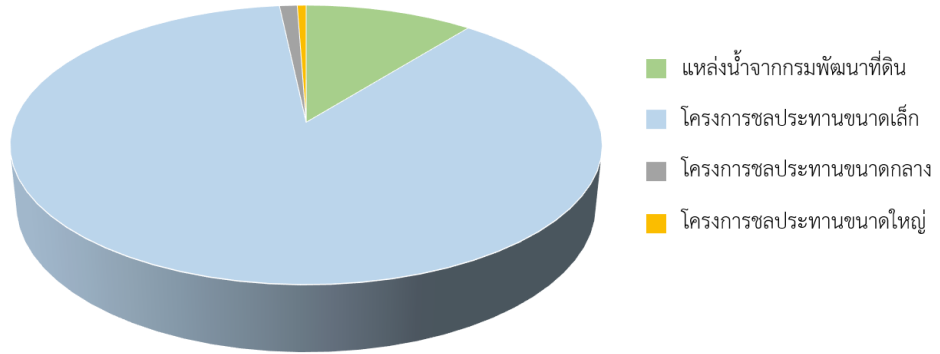
ภาพที่ ๒๒ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, ๒๕๖๔)

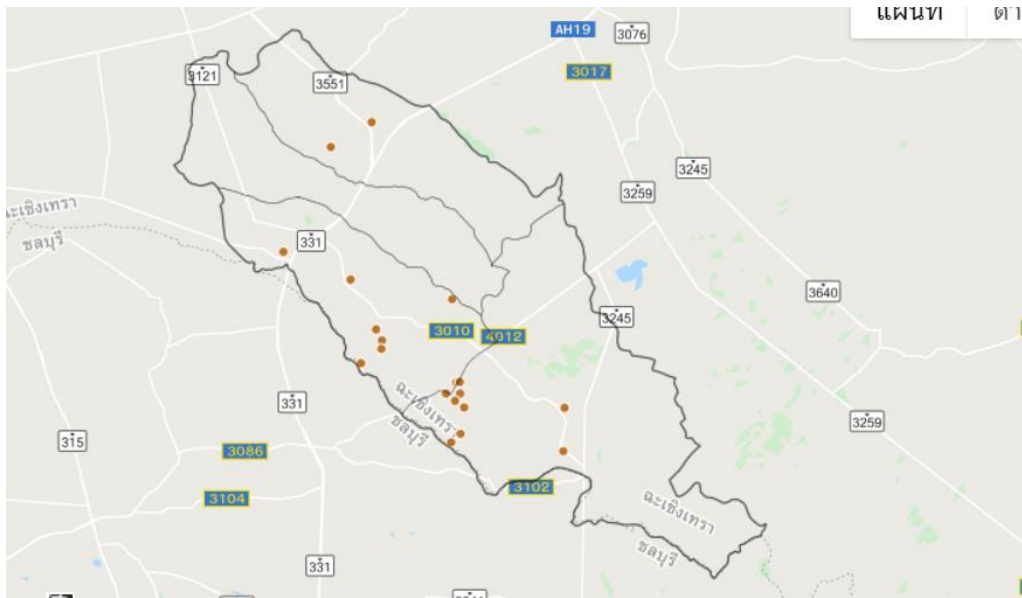
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, ๒๕๖๔)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง คลองเจริญสุข คลองชวดโสน คลองท่าเรือ คลองชลประทานท่าลาด คลองวังเย็น คลองสะพานนาคร คลองกระบกเรียง ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอแปลงยาว มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑๙ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๑๕๕ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๒ แห่ง และโครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ๑ แห่ง

ภาพที่ ๒๔ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่คำว่า ไม่มี)

-ไม่มี

๑.๔ สีนค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า : ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

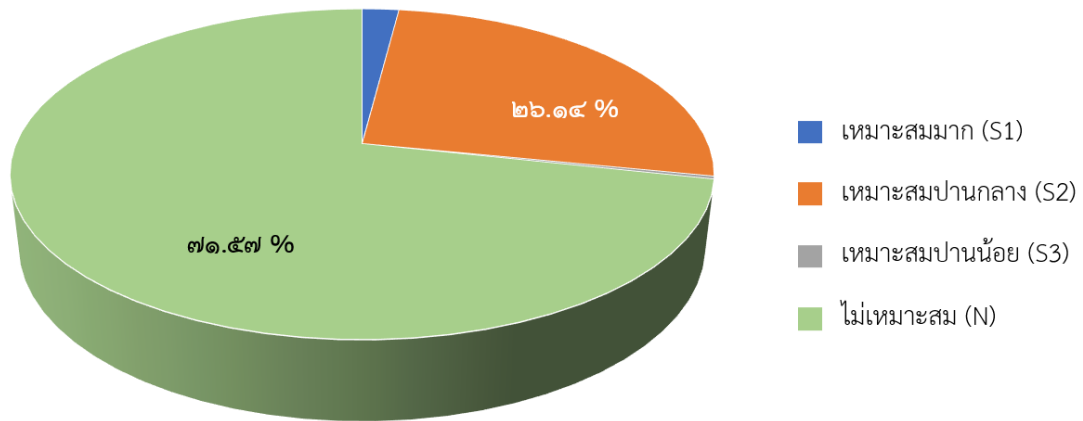
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอแปลงยาว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๒๐๔,๗๗๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๑๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๒ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕๓,๕๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๖๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๔๖,๕๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๕๗

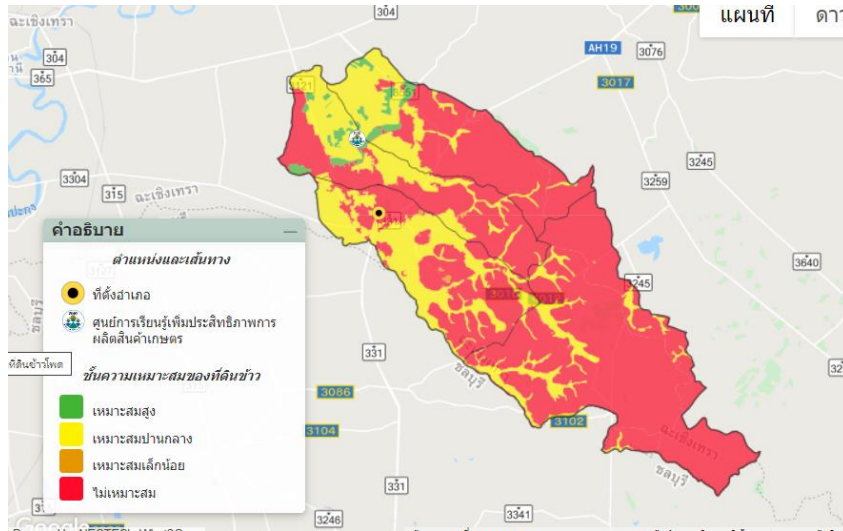
ตารางที่ ๒๐ เขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
แปลงยาว	๒,๐๑๘	๑๓,๔๙๔	๑๑๙	๒๒,๐๗๙	๓๗,๗๑๐
วังเย็น	-	๑๙,๕๑๕	๓๘๐	๒๒,๒๖๗	๔๒,๑๖๒
หัวสำโรง	๒,๑๑๓	๑๒,๔๓๐	๔	๒๗,๕๕๔	๔๒,๑๐๑
หนองไม้แก่น	-	๘,๐๗๙	๖๐	๗๔,๖๖๒	๘๒,๘๑๑
รวม	๔,๑๓๑	๕๓,๕๑๘	๕๖๓	๑๔๖,๕๖๒	๒๐๔,๗๗๔

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑

ภาพที่ ๒๖ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑)

ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑)

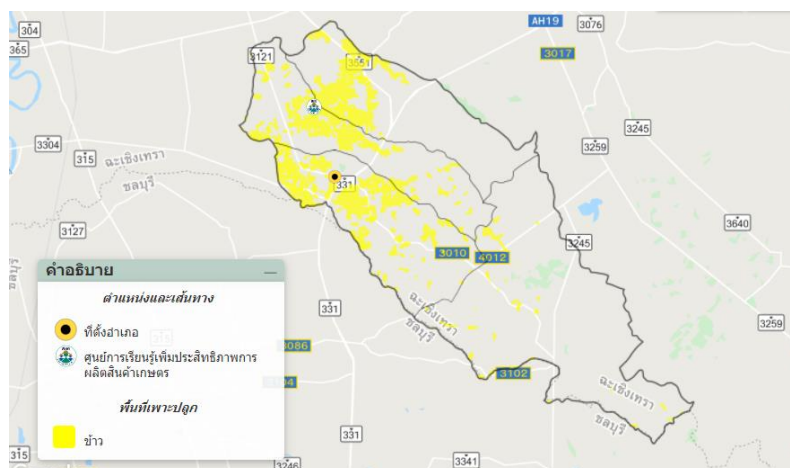
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๒,๙๕๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลวังเย็น จำนวน ๕,๖๙๙ ไร่ รองลงมาคือตำบลหัวสำโรง จำนวน ๓,๖๒๘ ไร่ และตำบลแปลงยาว จำนวน ๓,๒๔๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ พื้นที่ปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	แปลงยาว	๓,๒๔๗
๒	วังเย็น	๕,๖๙๙
๓	หัวสำโรง	๓,๖๒๘
๔	หนองไม้แก่น	๓๘๑
	รวม	๑๒,๙๕๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒

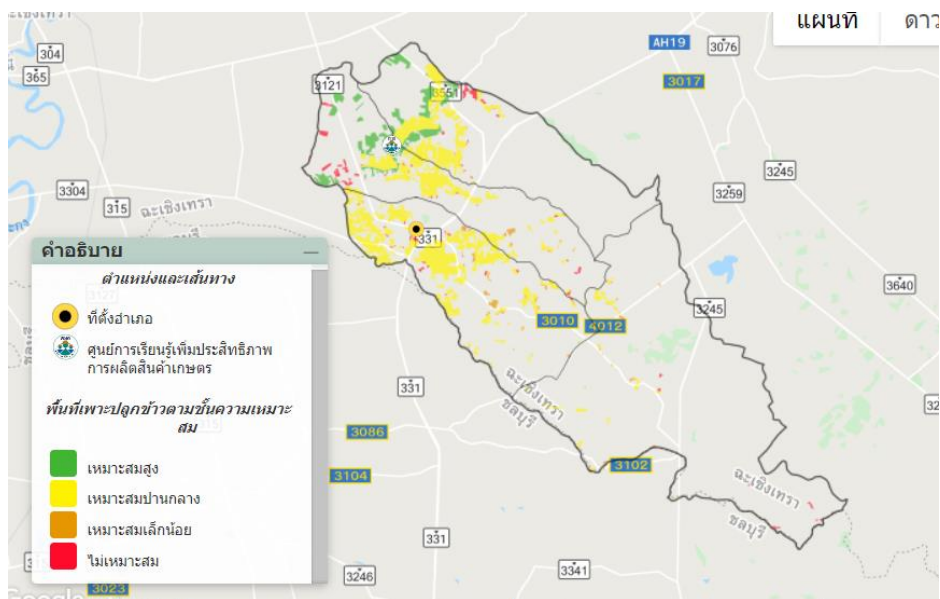
ภาพที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแปลงยาว (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม
 อำเภอแปลงยาว มีพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๒,๙๓๑ ไร่
 แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๐๐๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๖ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒)
 จำนวน ๑๗,๕๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๖๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๕ และพื้นที่
 ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒,๗๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๒

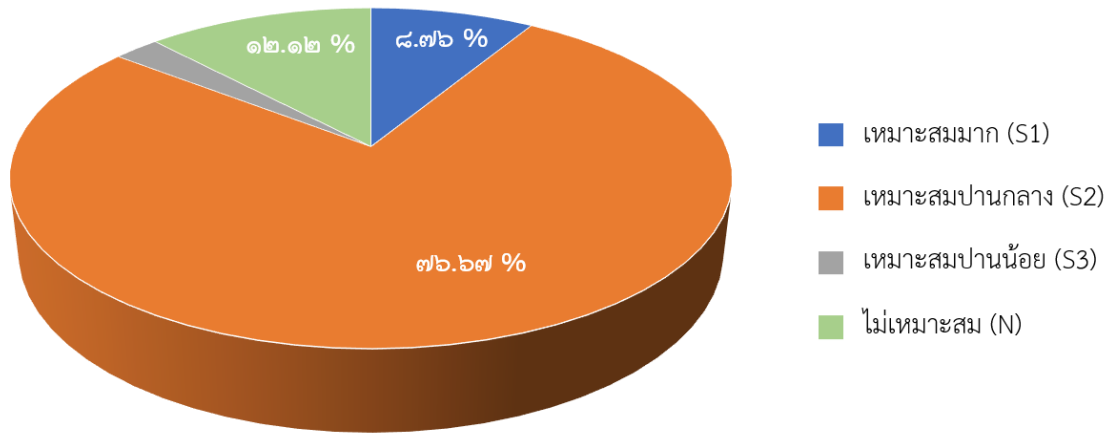
ตารางที่ ๒๒ พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	
แปลงยาว	๑,๗๒๔	๔,๒๓๖	๑๑๙	๕๘๗	๖,๖๖๖
วังเย็น	-	๘,๒๘๗	๓๘๐	๒๐๕	๘,๘๗๒
หัวสำโรง	๒๘๕	๔,๓๙๑	๓	๑,๘๒๐	๖,๔๙๙
หนองไม้แก่น	-	๖๖๙	๖๐	๑๖๕	๘๙๔
รวม	๒,๐๐๙	๑๗,๕๘๓	๕๖๒	๒,๗๗๗	๒๒,๙๓๑

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑

ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว
 (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑)

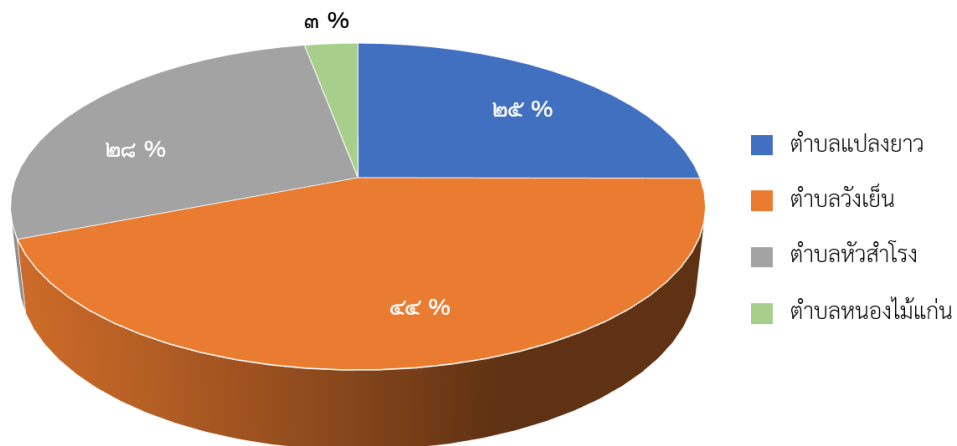
ภาพที่ ๓๐ แผนภูมิแสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอแปลงยาว มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๑๒,๙๕๕ ไร่ ๑,๑๔๒ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลวังเย็น จำนวน ๕,๖๙๙ ไร่ จำนวน ๕๓๘ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลหัวสำโรง จำนวน ๓,๖๒๘ ไร่ ๒๗๘ ครัวเรือน และตำบลแปลงยาว จำนวน ๓,๒๔๗ ไร่ ๒๗๕ ครัวเรือน ตามลำดับ ตารางที่ ๒๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
แปลงยาว	๒๗๕	๓,๒๔๗	๓,๐๘๓	๒,๐๖๖	๐.๖๗
วังเย็น	๕๓๘	๕,๖๙๙	๔,๒๑๓	๑,๗๒๗	๐.๔๑
หัวสำโรง	๒๗๘	๓,๖๒๘	๓,๕๘๔	๒,๐๔๓	๐.๕๗
หนองไม้แก่น	๕๑	๓๘๑	๓๓๙	๑๒๕	๐.๓๗
รวม	๑,๑๔๒	๑๒,๙๕๕	๑๑,๒๑๙	๕,๙๖๑	๐.๕๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒

ภาพที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ข้าว

- ข้าวไวแสง - พันธุ์ที่ปลูกได้แก่ ขาวดอกมะลิ ๑๐๕
- ข้าวไม่ไวแสง - พันธุ์ส่งเสริม กข.๔๓ , กข.๔๗ และปทุมธานี ๑ (หอมประทุม)
- ที่ดอน พันธุ์ที่ปลูกได้แก่ ขาวดอกมะลิ ๑๐๕

(๒) การเตรียมดิน

- การไถตะ คือ การไถครั้งแรกเพื่อทำลายวัชพืชในนาและพลิกหน้าดิน แล้วปล่อยทิ้งไว้ประมาณ ๑ สัปดาห์ จึงทำการไถแปร
- การไถแปร คือ การไถเพื่อตัดกักรอยไถตะ ทำให้รอยไถตะแตกออกเป็นก้อนเล็กๆ จนวัชพืชหลุดออกจากดิน อาจไถมากกว่า ๑ ครั้งขึ้นอยู่กับระดับน้ำในแปลงนาและปริมาณวัชพืช จึงทำการไถคราด
- การไถคราด คือ การคราดเอาวัชพืชออกจากนาและปรับระดับของพื้นนาให้เรียบเสมอกัน

(๓) การปลูก

- นอกเขตชลประทาน
  - ❖ ถ้าฝนทิ้งช่วงจะใช้วิธีการหว่านสำรวย
  - ❖ ถ้าประมาณน้ำฝนเพียงพอ จะใช้วิธีการหว่านน้ำตม
- ในเขตชลประทาน ใช้วิธีการหว่านน้ำตม หรือนาค่า

(๔) ระบบการให้น้ำ

- นาน้ำฝน
- ระบบชลประทาน

(๕) การใส่ปุ๋ย

- ปุ๋ยคอก เกษตรกรไม่นิยมใช้เนื่องจากหายาก
- ปุ๋ยพืชสด มีเกษตรกรบางรายใช้เพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน แต่เมล็ดพันธุ์หายาก และมีราคาแพง และขั้นตอนค่อนข้างใช้ต้นทุนสูง
- ปุ๋ยเคมี เกษตรกรนิยมใช้เนื่องจากหาได้ง่าย และใช้สะดวก
  - ❖ สูตร ๑๖-๒๐-๐ หรือ ๑๖-๑๖-๘ อัตรา ๒๕-๓๕ กก./ไร่ ใช้ในช่วงการเจริญเติบโตทางลำต้น
  - ❖ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๕-๑๕ กก./ไร่ ในระยะสร้างรวง การใช้ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดร่วมกับปุ๋ยเคมี

(๖) การเก็บเกี่ยว

ระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวข้าวมีความสำคัญต่อคุณภาพของข้าวเป็นอย่างมาก เพราะส่งผลต่อคุณภาพข้าวที่เก็บเกี่ยว ควรเก็บเกี่ยวข้าวในระยะที่เหมาะสม (ระยะปลับปลิง) การเก็บเกี่ยวจะเริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึง เดือนตุลาคม ขึ้นกับอายุของข้าว ก่อนที่จะทำการเก็บเกี่ยวข้าวควรระบายน้ำออกจากแปลงนาให้แห้ง โดยปิดทางท่อน้ำเข้านา แล้วไขน้ำออกทางระบายน้ำทิ้งก่อนเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๕-๒๐ วัน และเกษตรกรนิยมในปัจจุบันคือ เครื่องเกี่ยวนวด ซึ่งเป็นเครื่องจักรที่มีการรวมขั้นตอนของการเกี่ยวนวดและทำความสะอาดไว้ในเครื่องเดียวกัน มีการทำงานเบ็ดเสร็จในตัวเอง

(๗) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- ทำความสะอาดภาชนะและป้องกันพันธุ์ปน
- การลดความชื้นข้าวหลังการเก็บเกี่ยว
- การเก็บรักษาพันธุ์ข้าวปลูกในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น ความชื้น แสงแดด ฯลฯ

(๘) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมใช้สารเคมีที่มีอยู่ในท้องตลาด และบางหมู่บ้านนำวิธีการปฏิบัติตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรมาใช้ทำให้สามารถลดการใช้สารเคมีลงได้

โรคพืช : โรคใบไหม้ และโรคกาบใบแห้ง

แมลง : เพลี้ยไฟ, หนอนกอ, หนอนม้วนใบ, หนอนกระทู้ และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

ศัตรูข้าว : หนูนา, หอยเชอรี่ และนก

(๙) การป้องกันกำจัดวัชพืช

- นาอาศัยน้ำฝน เป็นปัญหาที่ร้ายแรง ถ้าปริมาณน้ำมีน้อยจะทำให้เกิดปัญหาวัชพืชมากทำให้เกษตรกรต้องเตรียมดินหลายครั้ง และต้องใช้สารเคมีในการกำจัดสูงขึ้นไปด้วย วัชพืชที่สำคัญได้แก่ หญ้าแดง เชนง หญ้าลิเก กก

- นาระบบชลประทาน ปัญหาวัชพืชไม่ร้ายแรงเท่านาอาศัยน้ำฝน ถ้าหากคุมปริมาณน้ำได้แต่กลับพบปัญหา ข้าววัชพืช (ข้าวตืด) ที่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแปลงยาว มีการปลูกข้าวนาปี ฤดูปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ถึง เดือนมิถุนายน ปลูกสูงสุดในเดือนพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนสิงหาคม ถึง เดือนตุลาคม และฤดูปลูกข้าวนาปรัง เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนมกราคม ปลูกสูงสุดในเดือนพฤศจิกายน การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอแปลงยาว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี				←—▲—→				←—▽—→				
ข้าวนาปรัง	←—→		←—▽—→								←—▲—→	

- สัญลักษณ์
- ←—→ ช่วงฤดูปลูก
  - ←—▽—→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว
  - ▲ ปลูกสูงสุด
  - ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๓)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอแปลงยาว มีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๒,๙๓๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๓ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

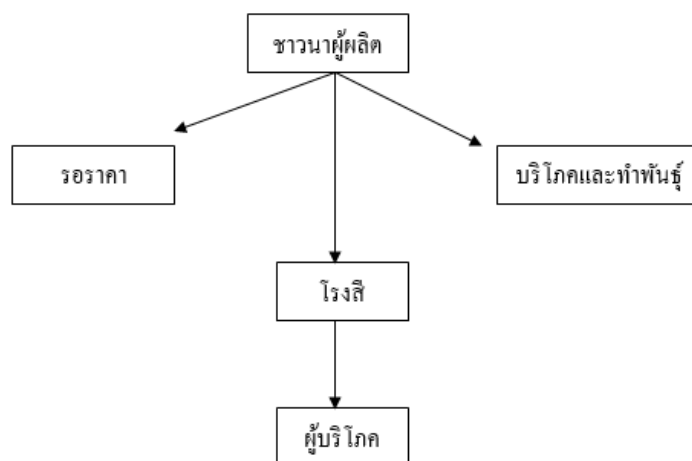
รายการ	จำนวนการปฏิบัติ	ราคา/ หน่วย	รวมเงิน (บาท)	หมายเหตุ
ค่าจ้างรถไถ	๒ ครั้ง	๒๕๐	๕๐๐	
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	๑ ถัง	๒๓๐	๒๓๐	
ค่าจ้างหว่านข้าว	๑ ครั้ง	๕๐	๕๐	
ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืชและแมลง	๑ ครั้ง	๑๕๐	๑๕๐	
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๑ ครั้ง	๕๐	๕๐	
ค่าปุ๋ยเคมี	๒ ครั้ง	๔๐๐	๘๐๐	
ค่าจ้างรถเกี่ยวข้าวพร้อมน้ำมัน	๑ ครั้ง	๖๐๐	๖๐๐	
ค่าขนส่ง	ถังละ ๒ บาท	๕๐ ถัง	๑๐๐	
ค่าเช่านา	ไร่ละ ๕ ถัง	๙๐	๔๕๐	
รวม			๒,๙๓๐	
ผลผลิตเฉลี่ย (นาปี)	๔๕ ถัง	๑๐๐	๔,๕๐๐	
กำไร			๑,๕๗๐	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

เกษตรกรส่วนใหญ่นำข้าวไปขายเอง หรือมีพ่อค้าคนกลางมาติดต่อไปขายให้ที่โรงสี ท้องถิ่น หรือโรงสี
ส่งออก ผลผลิตประมาณ ไร่ละ ๘๐ เกษตรกรจะขาย ส่วนที่เหลือ ไร่ละ ๒๐ จะเก็บไว้บริโภคและไว้ทำพันธุ์

(๑) วิธีการตลาด

ภาพที่ ๓๓ แสดงวิธีการตลาดข้าวเปลือก อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว ๒๕๖๒)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า : มันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

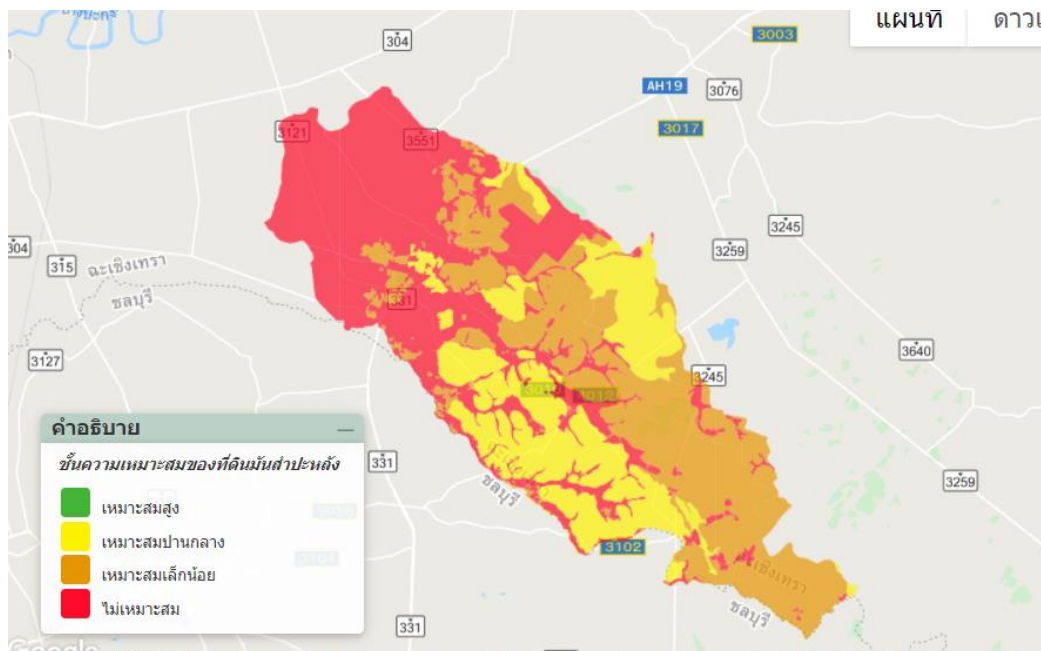
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอแปลงยาว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด จำนวน ๒๐๔,๗๗๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๑,๐๔๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๗๑,๕๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๙๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๒,๒๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒๗

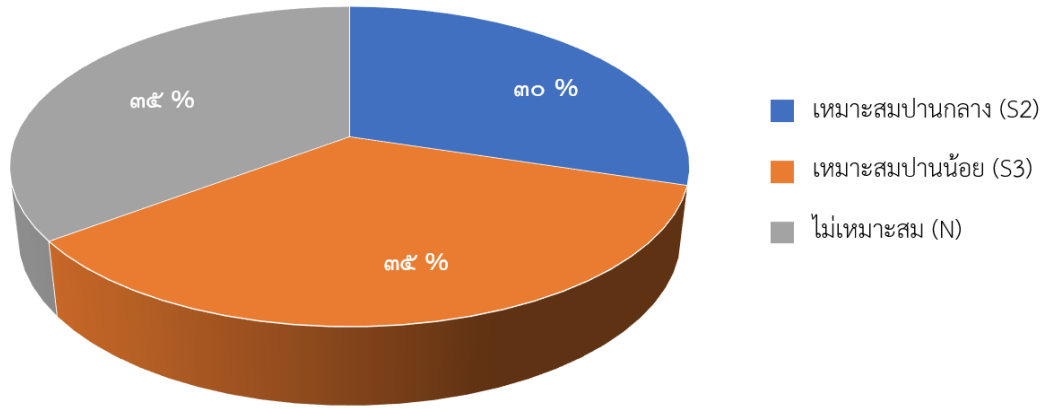
ตารางที่ ๒๕ เขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
แปลงยาว	-	๒,๖๙๙	๑๐,๕๕๗	๒๔,๔๕๔	๓๗,๗๑๐
วังเย็น	-	๒๒,๘๗๘	๔,๗๕๐	๑๔,๕๓๓	๔๒,๑๖๑
หัวสำโรง	-	๒๖,๑๙๙	๑๐,๒๑๐	๕,๖๙๐	๔๒,๐๙๙
หนองไม้แก่น	-	๙,๒๗๑	๔๕,๙๙๑	๒๗,๕๓๙	๘๒,๘๐๑
รวม	-	๖๑,๐๔๗	๗๑,๕๐๘	๗๒,๒๑๖	๒๐๔,๗๗๑

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔

ภาพที่ ๓๔ เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔)

ภาพที่ ๓๕ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔)

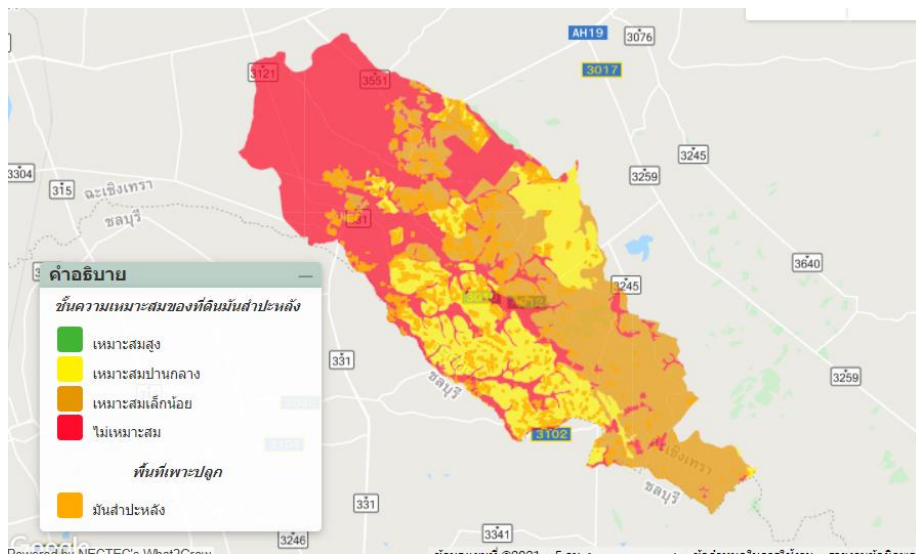
(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๑๖,๘๗๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหนองไม้แก่น จำนวน ๖,๖๐๐ ไร่ รองลงมาคือตำบลหัวสำโรง จำนวน ๓,๗๗๕ ไร่ และตำบลวังเย็น จำนวน ๓,๒๕๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)
๑	แปลงยาว	๓,๒๕๕
๒	วังเย็น	๓,๒๕๕
๓	หัวสำโรง	๓,๗๗๕
๔	หนองไม้แก่น	๖,๖๐๐
	รวม	๑๖,๘๗๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒

ภาพที่ ๓๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแปลงยาว (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

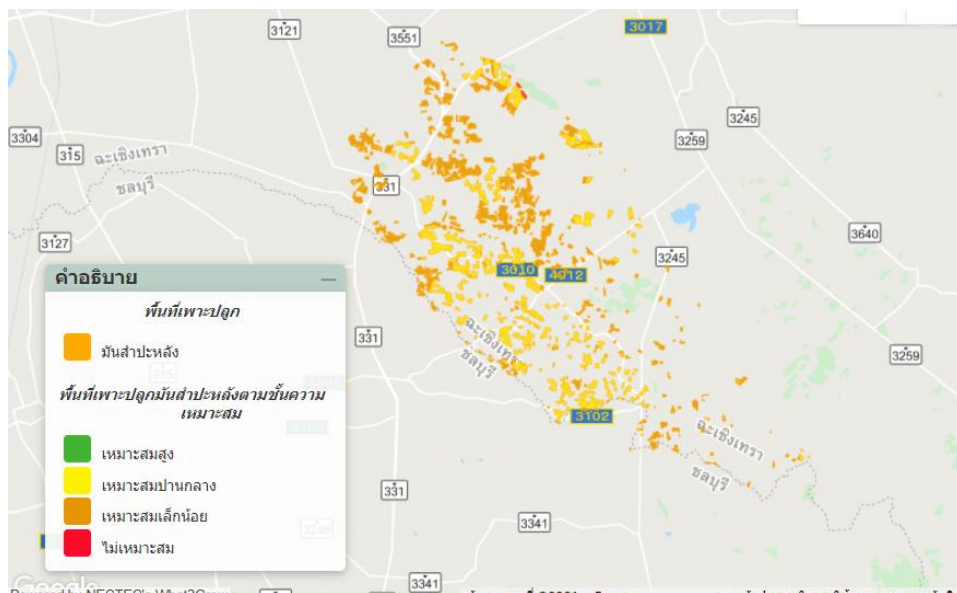
(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอแปลงยาวมีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๙,๓๑๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๘,๒๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๗๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๐,๙๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๗๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๕

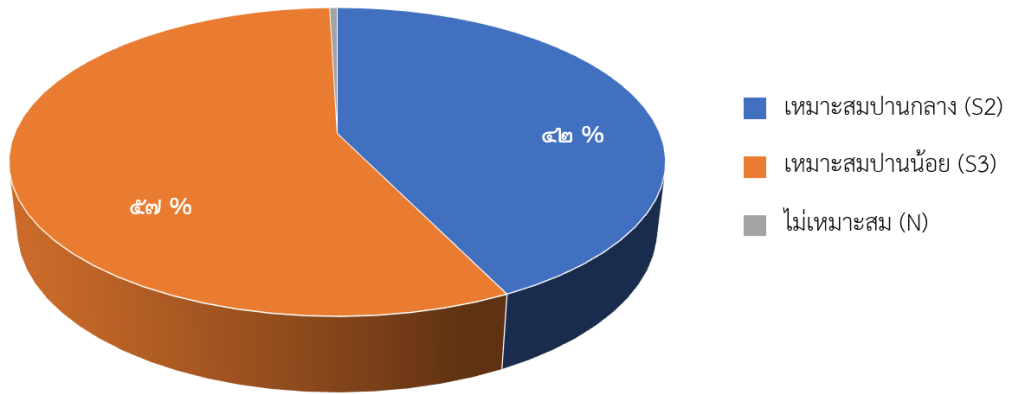
ตารางที่ ๒๗ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
แปลงยาว	-	๗๔๘	๔,๒๐๑	-	๔,๙๔๙
วังเย็น	-	๓,๐๓๒	๒,๕๔๕	-	๕,๕๗๗
หัวสำโรง	-	๑,๒๔๗	๒,๒๓๙	๘๗	๓,๕๗๓
หนองไม้แก่น	-	๓,๒๓๗	๑,๙๘๐	-	๕,๒๑๗
รวม	-	๘,๒๖๔	๑๐,๙๖๕	๘๗	๑๙,๓๑๖

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑

ภาพที่ ๓๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑)

ภาพที่ ๓๘ ร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแปลงยาว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑)

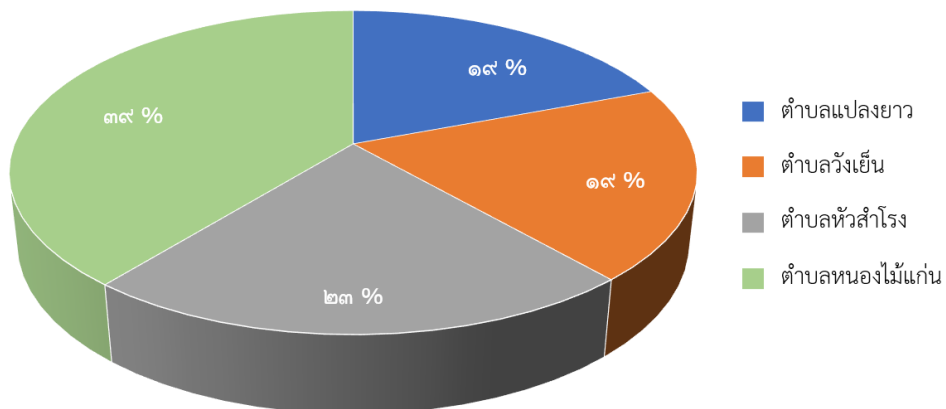
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอแปลงยาว มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๑๖,๘๗๕ ไร่ ๕๙๔ ไร่ ๕๙๔ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบล จำนวน ๖,๖๐๐ ไร่ จำนวน ๒๐๗ ไร่ รวงลงมาคือตำบลหัวสำโรง จำนวน ๓,๗๗๕ ไร่ ๘๙ ไร่ และตำบลวังเย็น จำนวน ๓,๒๕๕ ไร่ ๑๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๘ ปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
แปลงยาว	๑๔๘	๓,๒๕๕	๓,๒๕๕	๑๑,๓๕๘	๓.๕๐
วังเย็น	๑๕๐	๓,๒๕๕	๓,๒๕๕	๑๑,๓๙๓	๓.๕๐
หัวสำโรง	๘๙	๓,๗๗๕	๓,๗๗๕	๑๓,๒๑๓	๓.๕๐
หนองไม้แก่น	๒๐๗	๖,๖๐๐	๖,๖๐๐	๒๓,๑๐๐	๓.๕๐
รวม	๕๙๔	๑๖,๘๗๕	๑๖,๘๗๕	๕๙,๐๖๓	๓.๕๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒

ภาพที่ ๓๙ แผนภูมิปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

พันธุ์ แต่ก่อนเกษตรกรนิยมปลูกพันธุ์พื้นเมือง เนื่องจากปลูกง่ายทนทาน แต่ผลผลิตต่ำจึงหันมาปลูกพันธุ์ส่งเสริมที่ให้ผลผลิตสูงกว่า เช่น พันธุ์เกษตรศาสตร์ ๕๐ , ระยะเวลา ๙๐ , หัวยวบ ๖๐ และระยะเวลา ๕ เป็นต้น

ระบบการผลิต

- วิธีการปลูก ใช้วิธีปลูกแบบยกร่องเป็นแถว

❖ ระยะปลูกประมาณ ๑ x ๑ เมตร หรือ ๘๐ x ๑๐๐ ซม.

- ช่วงเวลาการปลูก แบ่งเป็น ๒ ช่วง เดือน ต.ค.- มี.ค. และ พ.ค.- ก.ค.

- การเก็บเกี่ยว เมื่ออายุได้ ๘ - ๑๒ เดือน

- อัตราการใช้ท่อนพันธุ์ จำนวน ๑,๖๐๐ - ๒,๒๐๐ ท่อน (๑ ท่อนยาวประมาณ ๒๐ ซม. หรือมี ๔

ข้อ)

เทคโนโลยีการผลิต

๑.การใส่ปุ๋ย

- ปุ๋ยคอก เกษตรกรนิยมใช้มูลเป็ดไก่ หว่านก่อนการไถกลบ เพื่อเตรียมดินปลูก อัตราไร่ละประมาณ ๑,๐๐๐ กก.

- ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕

❖ ครั้งแรก ใช้โรยบริเวณโคนต้นแล้วใช้ควาย หรือรถแทรกเตอร์เดี่ยวร่อง เพื่อเป็นการพูนโคนต้นมันฯ และกำจัดวัชพืช ไร่ละ ๒๕ กก.

❖ ครั้งที่สอง ใส่โดยวิธีหว่านเมื่อมันอายุได้ ๖ เดือน อัตราไร่ละประมาณ ๒๕ กก.

๒.ศัตรูพืช ปกติเป็นพืชที่มีศัตรูรบกวนน้อย แต่มีบ้างที่พบคือ เพลี้ยไฟ ไรแดง ซึ่งทั้งสองชนิดนี้จะระบาดในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนานๆ หรือฤดูแล้ง แต่จะหายไปทันทีที่ที่ฝนตก ถ้าระบาดมากๆ เกษตรกรจึงจะใช้สารเคมีกำจัด แต่ในปัจจุบัน กลับพบว่ามีเพลี้ยแป้ง และโรคไหม้ระบาดรุนแรง การป้องกันกำจัดที่ได้ผล โดยการใช้สารชีวภัณฑ์ (เชื้อราบิวเวอร์เรีย และ ไตรโคเดอร์มา)ป้องกันกำจัด

๓.วัชพืช เป็นปัญหาค่อนข้างรุนแรงของเกษตรกรผู้ปลูกมันฯ โดยเฉพาะหญ้าคอมมิวนิสต์ เกษตรกรจะนิยมใช้วิธีการพ่นสารเคมีในการกำจัดวัชพืชประเภทใบแคบ นอกจากนั้นจะใช้วิธี “รูดงมัน” คือการกำจัดวัชพืชในขณะที่อายุ ๔-๕ เดือน เพื่อกำจัดวัชพืช

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแปลงยาว มีการปลูกมันสำปะหลัง ฤดูกาลปลูกแบ่งเป็น ๒ ช่วง โดยช่วงแรก เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนมีนาคม การเก็บเกี่ยวเมื่ออายุ ๘-๑๒ เดือน โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง	←-----→				←-----→					▽	←-----→	
	←-----→											

สัญลักษณ์   ←-----→ ช่วงฤดูปลูก   ▲ ปลูกสูงสุด
    ←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว   ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอแปลงยาว มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง เป็นเงิน ๕,๘๓๘ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๙ ต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ ปี ๒๕๖๓ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

กิจกรรมที่ปฏิบัติ	จำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	จำนวนหน่วย	ราคา/หน่วย(บาท)	รวม
๑.ค่าเช่าที่ดิน	๑	๑ ไร่	๓๐๐	๓๐๐
๑.ไถตะ	๑	๑ ไร่	๒๕๐	๒๕๐
๒.ไถแปร	๑	๑ ไร่	๒๕๐	๒๕๐
๓.ยกร่อง	๑	๑ ไร่	๒๕๐	๒๕๐
๔.ค่าต้นพันธุ์	๑	๘๐ มัดๆละ ๑๕	๒๐๐	๒๐๐
๕.ค่าจ้างปลูก	๑	๑ ไร่	๒๐๐	๒๐๐
๖.ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช	๑	๓ ลิตร	๒๘๘	๒๘๘
๗.ค่าจ้างพ่นสารเคมีกำจัดวัชพืช	๓	๑ ไร่	๑๒๐	๓๖๐
๘.ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูมันฯ	๔	๑ ลิตร	๒๐๐	๒๐๐
๙.ค่าจ้างพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูมันฯ	๔	๑ ไร่	๑๒๐	๔๘๐
๑๐.ค่าปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด	๑	๒ กระสอบ	๑๖๐	๓๒๐
๑๑.ค่าปุ๋ยคอกหว่านรองพื้น	๑	๑,๐๐๐ กก.	๑	๑,๐๐๐
๑๒.ค่าจ้างหว่านปุ๋ยคอกรองพื้น	๑	๑ ไร่	๒๐๐	๒๐๐
๑๓.ค่าจ้างเก็บเกี่ยว/ขนส่ง	๑	๔,๐๐๐ กก.	.๓๖ บาท	๑,๔๔๐
๑๔.อื่นๆ	๑	๑ ไร่	๑๐๐	๑๐๐
รวมต้นทุน/ไร่	๕,๘๓๘			
ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๐๐๐ กก./ไร่				
เปอร์เซ็นต์เชื่อแบ่งที่ได้ ๒๖ %				
ราคาขาย ๒.๕๐ บาท/กก.				
รายได้ทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐ บาท				
กำไร ๔,๑๖๒ บาท				

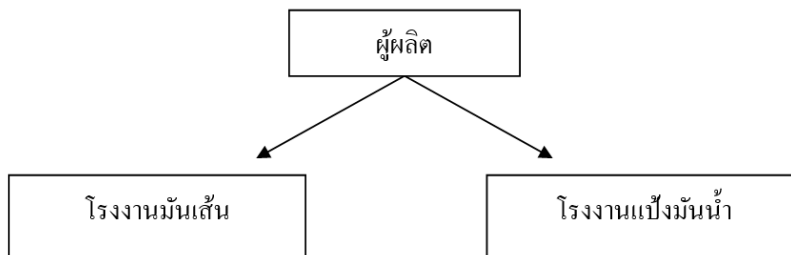
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรปลูกมันฯ เพื่อการจำหน่ายเท่านั้น โดยเกษตรกรจะต้องขนหัวมันฯสด ไปขายกับพ่อค้ารับซื้อต่างถิ่น (ลานมันฯ) เอง พ่อค้าคนกลางจะแปรรูปเป็นมันเส้นแล้วขายให้กับโรงงานแปรรูปและส่งออกต่อไปสำหรับต้นมันฯ เกษตรกรจะคัดต้นที่สมบูรณ์ไว้ทำพันธุ์ในฤดูต่อไป โดยวิธีการเก็บจะเก็บไว้ในที่ร่ม และตั้งต้น

ปัญหาการผลิต

- ขาดแคลนพันธุ์ดีที่เกษตรกรต้องการ
- ราคาผลผลิตค่อนข้างต่ำ ขึ้น-ลง ไม่แน่นอน
- ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง
- ศัตรูมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๔๑ วิธีการตลาดมันสำปะหลังของอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า : มะม่วง

- ๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม
- (๑) พื้นที่ปลูกมะม่วง

อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ปลูกมะม่วง จำนวน ๗๘๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหัวสำโรง จำนวน ๓๖๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลหนองไม้แก่น จำนวน ๑๘๕ ไร่ และตำบลวังเย็น จำนวน ๑๗๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๐ พื้นที่ปลูกมะม่วง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมะม่วง (ไร่)
๑	แปลงยาว	๕๔
๒	วังเย็น	๑๗๗
๓	หัวสำโรง	๓๖๘
๔	หนองไม้แก่น	๑๘๕
	รวม	๗๘๔

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒

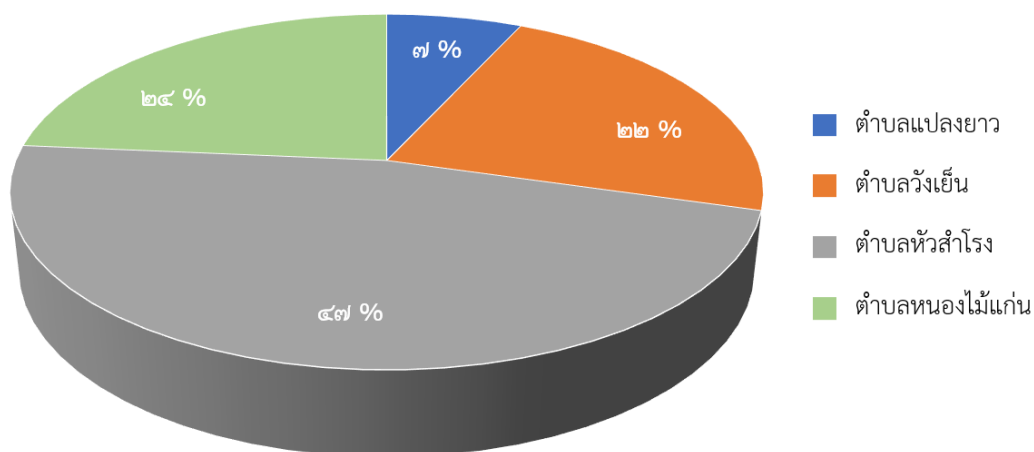
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอแปลงยาวมีพื้นที่การปลูกมะม่วง จำนวน ๗๘๔ ไร่ ๕๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ตำบลหัวสำโรง จำนวน ๓๖๘ ไร่ จำนวน ๑๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลหนองไม้แก่น จำนวน ๑๘๕ ไร่ ๒๙ ครัวเรือน และตำบลวังเย็น จำนวน ๑๗๗ ไร่ ๘ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ ปริมาณการปลูกมะม่วง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
แปลงยาว	๓	๕๔	๕๔	๒๙๗	๐.๕๕
วังเย็น	๘	๑๗๗	๑๗๗	๑๐๓	๐.๕๘
หัวสำโรง	๑๐	๓๖๘	๓๖๘	๒๕๔	๐.๖๙
หนองไม้แก่น	๒๙	๑๘๕	๑๘๕	๙๘	๐.๕๓
รวม	๕๐	๗๘๔	๗๘๔	๗๕๒	๐.๕๙

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔๒ ปริมาณการปลูกมะม่วง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต

พันธุ์

- พันธุ์ส่งเสริม
  - น้ำดอกไม้เบอร์สี่ , น้ำดอกไม้สีทอง
  - เขียวเสวย
  - แรต
  - ฟาลัน ฯลฯ
- พันธุ์พื้นเมือง
  - พิมเสน
  - อกร่อง
  - แก้ว
  - กระล่อน ฯลฯ

ระบบการผลิต

- วิธีการปลูก** - ปลูกเป็นแถวเป็นแนว ในลักษณะสวน ไม่ยกร่อง ใช้ระยะปลูก ๘ X ๘ เมตร จำนวน ๒๕ ต้น/ไร่ หรือระยะ ๑๐ X ๑๐ เมตร จำนวน ๑๖ ต้น/ไร่ ขนาดสวนที่เกษตรกรถือครอง ๕ - ๒๐๐ ไร่
- ช่วงเวลาการเก็บเกี่ยว** - บังคับให้เก็บเกี่ยวก่อนฤดู ประมาณเดือน ธค.- กพ.
- เก็บเกี่ยวตามฤดูกาล ประมาณเดือน มีค. - เมย.

เทคโนโลยีการผลิต

การใส่ปุ๋ย

- ปุ๋ยคอก นิยมใช้มูลเป็ด, มูลไก่ อัตราการใช้ ๓๐๐ - ๕๐๐ กก./ไร่
- ปุ๋ยเคมี ❖ สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๓๕ กก./ไร่ ใส่เมื่อตัดแต่งกิ่งเสร็จ และช่วงการติดผล
- ❖ สูตร ๘-๒๔-๒๔ อัตรา อัตรา ๒๐ กก./ไร่ ใส่เพื่อบำรุงตาดอกเป็นการสะสมตาดอก
- ❖ สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตราไร่ละ ๒๐ กก./ไร่ ฉีดพ่นทางใบเพื่อปรับปรุงคุณภาพผลผลิต

การปรับปรุงบำรุงดิน

- ใส่เปลือกถั่วเหลืองในแปลงแล้วไถกลบ
- ใส่ปูนมาร์ลเพื่อปรับปรุงความเป็นกรด - ด่าง ของดิน

การใช้สารบังคับ จะใช้สารพาโคลบิวทาโซล เพื่อบังคับให้มะม่วงออกก่อนฤดูซึ่งจะทำให้เกษตรกรขายได้ในราคาที่สูงขึ้น โดยจะใช้สารฯ ในอัตรา ๑๐ ซีซี./ขนาดทรงพุ่ม ๑ เมตร ราวบริเวณโคนต้นมะม่วง ระยะเวลาราดสารฯ นี้ เกษตรกรต้องตัดแต่งกิ่งให้แตกใบอ่อนอยู่ในระยะ “เพสลาด” หรือ “ใบพวง” ก่อนจึงราดสารฯ ได้ ประมาณเดือน ส.ค.-ก.ย. จากนั้นอีกประมาณ ๒ เดือน สังเกตว่าจะเกิดตาดอก จึงใช้ “แอมโมเนียมซัลเฟต” (๕๒-๐-๐) ฉีดเพื่อตั้งช่อดอก ต่อไป

ศัตรูพืช มะม่วงมีศัตรูหลายชนิดที่สำคัญได้แก่ โรค ที่พบระบาดบ่อยๆ มักเกิดจากเชื้อรา ที่สำคัญคือ โรคแอนแทรคโนส, โรคดำ การป้องกันกำจัด คือการใช้สารเคมีฉีดพ่นช่วงออกดอก ติดผล และขุบผลมะม่วงก่อนห่อผล

แมลง ที่สำคัญของมะม่วงที่พบได้บ่อยๆ คือเพลี้ยไฟ, เพลี้ยจักจั่น, หนอนกินช่อดอก หนอนเจาะลำต้น การป้องกันกำจัด คือ

- ใช้วิธีการสำรวจวิเคราะห์ แมลงศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติก่อนการตัดสินใจ
- ใช้กาวเหนียวดักแมลง
- ใช้สารธรรมชาติ
- ใช้วิธีผสมผสาน
- ถ้าระบาดมากจึงใช้สารเคมี

สัตว์ศัตรู - ค้างคาว, หนู

วัชพืช จะไม่เป็นปัญหามากนัก สำหรับเกษตรกรที่จัดการสวนได้อย่างดี ส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้วิธีการตัดวัชพืช จะมีบ้างที่ใช้สารเคมีในการกำจัด

(๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแปลงยาว มีการเก็บเกี่ยวมะม่วงในฤดูการเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมีนาคมถึง เดือนเมษายน และเก็บเกี่ยวนอกฤดูกาล ระหว่างเดือนธันวาคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะม่วง (ในฤดูกาล)			←-----→									
มะม่วง (นอกฤดูกาล)	←-----→											←-----→

สัญลักษณ์ ←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

ภาพที่ ๔๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

(๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอแปลงยาว มีต้นทุนการผลิตมะม่วง เป็นเงิน ๕,๔๕๐ บาท ต่อไร่

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๓ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่	รายการ	จำนวนเงิน(บาท)	หมายเหตุ
๑	ค่าปุ๋ยคอก	๑๐๐	
๒	ค่าปุ๋ยเคมี	๒๐๐	
๓	ค่ากำจัดวัชพืช	๕๐๐	
๔	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรค-แมลง	๔๕๐	
๕	ค่าแรงพ่นสารเคมี	๑๕๐	
๖	ค่าฮอร์โมนสารเร่ง	๘๐๐	
๗	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๕๐๐	
๘	ค่าแรงห่อผล,เก็บเกี่ยว	๑,๒๕๐	
๙	ถุงห่อผล	๑,๕๐๐	
	รวมต้นทุน	๕,๔๕๐	
	ผลผลิตเฉลี่ย (กก.)	๗๕๐	
	ราคาเฉลี่ย กก.ละ (บาท)	๒๐	
	รายได้ (บาท)	๑๕,๐๐๐	
	กำไร (บาท)	๙,๕๕๐	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว)

(๖) วิธีการตลาด

การขายผลผลิตของเกษตรกรมี ๓ รูปแบบ

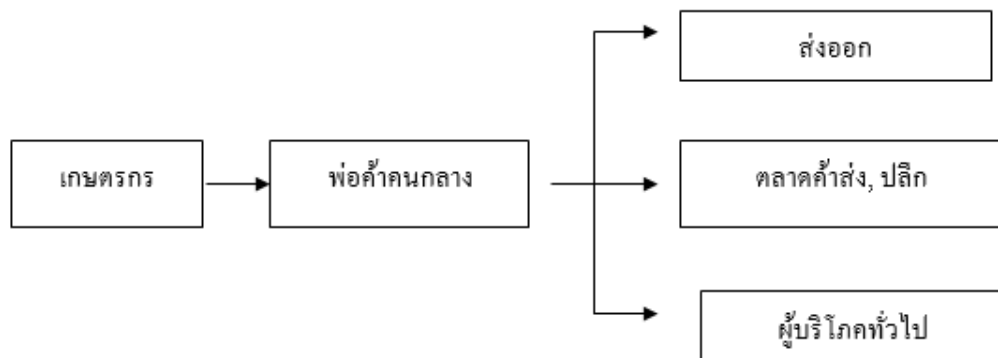
รูปแบบที่ ๑ เกษตรกรนำไปขายเอง

รูปแบบที่ ๒ มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ เพื่อส่งไปขายยังที่ต่างๆ

รูปแบบที่ ๓ การส่งออก

ปัญหาการผลิต

- ปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาแพง
- ผลผลิตมีราคาต่ำ (ช่วงมะม่วงปี)
- ตลาดส่งออกมีน้อย
- คุณภาพไม่ได้มาตรฐานตลาดส่งออก

ภาพที่ ๔๔ แสดงวิธีการตลาดมะม่วงของอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๒)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอแปลงยาว มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตมะม่วง จำนวน ๑ ราย

ตารางที่ ๓๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมะม่วง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสุวิทย์ คุณาวุฒิ	๙	หัวสำโรง	แปลงยาว	๒๕๖๐	มะม่วง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว, ๒๕๖๔)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร				
๑. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	- แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ต้นเขิน - น้ำเน่าเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม	- ขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะ - ใช้กฎหมายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม	ต.หัวสำโรง ต.แปลงยาว	๓
๒. ขาดแคลนน้ำ	- เกษตรกรพื้นที่สูงไม่มีน้ำใช้	- วางท่อผ่านน้ำจากอ่างระบม	ต.หนองไม้แก่น	๔
๓. ปัญหาที่ดินทำกิน	- เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง - การโอนกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน สปก.	- จัดสรรที่ดินทำกิน - แก้ไขพรบ. ที่ดินสปก.	ต.หัวสำโรง ต.แปลงยาว	๖
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ข้าว , มันสำปะหลัง , ปาล์มน้ำมัน , ยางพารา				
๑. ราคาสินค้าเกษตรทางการเกษตรตกต่ำ	- ข้าวราคาตกต่ำ	- ประกันราคาผลผลิตเกษตร - กำหนดราคากลางผลผลิตด้านการเกษตร	ทุกตำบล	๑
๒. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง	- ราคาปัจจัยการผลิตมีราคาสูง เช่น ปุ๋ย ยา	- จัดตั้งกลุ่มสหกรณ์	ทุกตำบล	๒
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร				
๑. หนี้สินเกษตรกร	- หนี้สินในระบบ - หนี้สินนอกระบบ	- พักชำระหนี้แก่เกษตรกร - ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้	ทุกตำบล	๗
๒. สวัสดิการสิทธิเกษตรกร	- ตัวแทนไม่มีสวัสดิการและค่าตอบแทน	- รัฐกำหนดค่าตอบแทน	ทุกตำบล	๘
๓. แรงงานภาคเกษตร	- ขาดแรงงานภาคเกษตร	- ลดขั้นตอนของแรงงานต่างด้าว	ทุกตำบล	๖
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์				
๑. ต้องการองค์ความรู้และเทคโนโลยี	๑. ต้องการองค์ความรู้และเทคโนโลยี	- ต้องการองค์ความรู้และเทคโนโลยี	ทุกตำบล	๙

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอแปลงยาว

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	<p>๑.มีพื้นที่เหมาะแก่การทำเกษตร</p> <p>๒.มีที่ดินเพียงพอสำหรับทำเกษตร</p> <p>๓.มีระบบชลประทาน (บางตำบล)</p> <p>๔.เกษตรกรในหมู่บ้านมีการรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งกลุ่มทำเกษตร</p> <p>๕.มีเส้นทางคมนาคมสะดวกสามารถติดต่อได้หลายจังหวัด</p> <p>๖.มีโรงงานอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่</p>	<p>๑.ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรมีราคาสูง</p> <p>๒.ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน และน้ำเสื่อมโทรม</p> <p>๓.เกษตรกรไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง(ส่วนใหญ่ต้องเช่า)</p> <p>๔.หาคนมาสืบทอดอาชีพทางการเกษตรได้น้อย</p> <p>๕.มีแหล่งรับซื้อสินค้าทางการเกษตรทางตรงน้อย</p> <p>๖.ขาดแคลนแหล่งน้ำ</p>
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
<p>๑.ทุกภาคส่วนสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณและด้านวิชาการ</p> <p>๒.มีเส้นทางคมนาคมติดต่อหลายจังหวัด สามารถอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าการเกษตร</p> <p>๓.มีการสนับสนุนการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร</p> <p>๔.เกิดการรวมกลุ่มอาชีพต่างๆ</p>	<p>๑.รวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ผลิต/ขาย/รับความรู้</p> <p>๒.ใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่</p> <p>๓.สร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้</p>	<p>๑.สนับสนุนองค์ความรู้ด้านการแปรรูป/บรรจุภัณฑ์</p> <p>๒.การลดต้นทุนการผลิต</p> <p>๓.เพิ่มศักยภาพและพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรให้เหมาะสม</p> <p>๔.การยกระดับมาตรฐานสินค้า</p>
ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
<p>๑.กลไกตลาดของราคาสินค้าทางการเกษตร</p> <p>๒.น้ำทะเลหนุนในช่วงฤดูแล้งของทุกปี</p> <p>๓.มีแมลงศัตรูพืชระบาด</p> <p>๔.ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ไม่อยู่ในช่วงฤดูกาลที่มีความต้องการ</p> <p>๕.เกิดภาวะฝนทิ้งช่วง (ประสบปัญหาภัยแล้ง)</p> <p>๖.นโยบายทางด้านการเกษตรเปลี่ยนแปลงบ่อย จึงทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง</p> <p>๗.ปัจจัยการผลิตที่สำคัญต้องนำเข้าจากต่างประเทศ จึงทำให้ต้นทุนการผลิตมีราคาสูง</p> <p>๘.เงินทุนประกอบอาชีพ/ขาดเงินทุน/หนี้สินเกษตรกร</p> <p>๙.ราคาพืชผลตกต่ำมาก</p> <p>๑๐.ปัจจัยการผลิตราคาแพง</p> <p>๑๑.การระบาดของโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง</p> <p>๑๒.การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (Covid-๑๙)</p>	<p>๑.ถ่ายทอดความรู้ด้านศัตรูพืช</p> <p>๒.สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>๓.ใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่</p> <p>๔.ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และใช้วัสดุทดแทนสารเคมี</p>	<p>๑.สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำในไร่นา</p> <p>๒.สนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดิน การไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง</p> <p>๓.รวมกลุ่มเพื่อรับการถ่ายทอดความรู้ และผลิตปัจจัยการผลิตใช้เอง</p>

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
- ๑.๒ การรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ
- ๑.๓ สนับสนุนอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ สนับสนุนองค์ความรู้ด้านการแปรรูป/บรรจุภัณฑ์
- ๒.๒ การลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๓ เพิ่มศักยภาพและพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรให้เหมาะสม
- ๒.๔ การยกระดับมาตรฐานสินค้า

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ จัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านศัตรูพืช
- ๓.๒ สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต และใช้ประโยชน์ของผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างคุ้มค่า
- ๓.๓ ใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
- ๓.๔ ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และใช้วัสดุทดแทนสารเคมี

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำในไร่นา
- ๔.๒ สนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดิน การไถกลบตอซัง
- ๔.๓ รวมกลุ่มเพื่อรับการถ่ายทอดความรู้ และผลิตปัจจัยการผลิตใช้เอง

บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรผลิตข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตต่อไร่สูงด้วยต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ผลผลิตมีคุณภาพ มีความปลอดภัยและมีมูลค่าสูง มีรายได้เพิ่มขึ้นและองค์กรชาวนามีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว โดยการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตข้าว

คุณภาพดี

โครงการที่ ๑ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในนาข้าว

กลยุทธ์ที่ ๒ : การแปรรูปข้าวเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าและเพิ่มโอกาสทางการตลาด

โครงการที่ ๑ การแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า

๓.๑.๒ มันสำปะหลัง

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

โครงการที่ ๑ การลดต้นทุนการผลิต ด้วยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๓.๑.๓ ขนุน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

การเพิ่มโอกาสทางการตลาด โดยการนำขนุนมาแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกขนุน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ : การแปรรูปขนุนเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

โครงการที่ ๑ การแปรรูปขนุนเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรรวมตัวเป็นกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้าดำเนินการผลิตโดยใช้เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรจากเดิมที่มุ่งขายวัตถุดิบไปสู่การแปรรูปเพิ่มมูลค่า

๓.๒.๑ Young Smart Farmer (YSF)

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่ให้สามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดสินค้าและต่อยอดในเชิงธุรกิจเกษตรได้

๒. เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่และหน่วยงานภาคีของอำเภอ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนา YSF ให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเพิ่มศักยภาพและต่อยอดในเชิงธุรกิจเกษตร

๓.๒.๒ กลุ่มยุวเกษตรกร

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน โดยใช้กระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นกลไกในการสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมและพัฒนาทักษะด้านการเกษตรขั้นพื้นฐานด้วยการปฏิบัติจริง

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของยุวเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร

๓.๒.๓ วิสาหกิจชุมชน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามศักยภาพให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีความพร้อมในการแข่งขันทางการค้ารวมไปถึงการพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการขนาดย่อมและขนาดกลางต่อไป

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๓.๒.๓ แหล่งเรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรศูนย์

๓.๓ พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อแก้ไขปัญหาไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและกระจายสิทธิการถือครองให้ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกิน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ เกษตรกรมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

โครงการที่ ๑ โครงการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน

๓.๓.๒ แหล่งน้ำ

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการที่ ๑ โครงการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ภาคผนวก

โครงการการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในนาข้าว

หลักเกณฑ์และเหตุผล

เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิต ในขณะเดียวกันสามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี โดยเกษตรกรต้องวิเคราะห์ดินก่อนการใส่ปุ๋ย เพื่อทราบปริมาณธาตุอาหารหลัก N P K ที่มีอยู่ในดิน เพื่อได้รับคำแนะนำการใช้ปุ๋ยที่สอดคล้องกับปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินและความต้องการของพืช พร้อมกับให้มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมด้วย เพื่อปรับโครงสร้างของดินและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมี

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในการผลิตข้าว

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ๒๐ ราย หมู่ ๔ ตำบลหัวสำโรง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ ๔ ตำบลหัวสำโรง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะเวลาดำเนินงาน

เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม สิ้นสุด เดือนกันยายน

แผนการดำเนินงาน

- ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร
- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการเก็บตัวอย่างดินที่ถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์หาธาตุอาหารในดินและการใช้ปุ๋ยสั่งตัด
- วิเคราะห์ดินและสรุปผลเพื่อนำไปคำนวณการใช้ปุ๋ยสั่งตัด

วิธีการดำเนินงาน

- ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร
- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการเก็บตัวอย่างดินที่ถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์หาธาตุอาหารในดินและการใช้ปุ๋ยสั่งตัด
- วิเคราะห์ดินและสรุปผลเพื่อนำไปคำนวณการใช้ปุ๋ยสั่งตัด

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

ตามที่ได้รับอนุมัติโครงการ

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

เกษตรกรในพื้นที่ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน สามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีเกินความจำเป็น

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา
- สำนักงานเกษตรอำเภอลำทะเมนชัย

โครงการลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ด้วยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

หลักเกณฑ์และเหตุผล

เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิต ในขณะเดียวกันสามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี โดยเกษตรกรต้องวิเคราะห์ดินก่อนการใส่ปุ๋ย เพื่อทราบปริมาณธาตุอาหารหลัก N P K ที่มีอยู่ในดิน เพื่อได้รับคำแนะนำการใช้ปุ๋ยที่สอดคล้องกับปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินและความต้องการของพืช พร้อมทั้งให้มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมด้วย เพื่อปรับโครงสร้างของดินและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมี

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในการผลิตมันสำปะหลัง

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ๒๐ ราย หมู่ ๑๐ ตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ ๑๐ ตำบลหัวสำโรง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ระยะเวลาดำเนินงาน

เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม สิ้นสุด เดือนกันยายน

แผนการดำเนินงาน

- ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร
- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการเก็บตัวอย่างดินที่ถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์หาธาตุอาหารในดินและการใช้ปุ๋ยสั่งตัด
- วิเคราะห์ดินและสรุปผลเพื่อนำไปคำนวณการใช้ปุ๋ยสั่งตัด

วิธีการดำเนินงาน

- ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร
- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการเก็บตัวอย่างดินที่ถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์หาธาตุอาหารในดินและการใช้ปุ๋ยสั่งตัด
- วิเคราะห์ดินและสรุปผลเพื่อนำไปคำนวณการใช้ปุ๋ยสั่งตัด

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

ตามที่ได้รับอนุมัติโครงการ

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

เกษตรกรในพื้นที่ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน สามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีเกินความจำเป็น

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา
- สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว

โครงการการแปรรูปขนุนเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

หลักเกณฑ์และเหตุผล

ขนุนเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของอำเภอ แต่ในปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกขนุนกำลังประสบกับปัญหาาราคาขนุนตกต่ำ การแก้ไขปัญหาี่ควรจะต้องเพิ่มช่องทางการตลาด โดยการเพิ่มมูลค่าสินค้า เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น การนำขนุนมาแปรรูปก็นับเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มโอกาสทางการตลาด และขยายวงของผู้บริโภค

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำขนุนมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

เป้าหมาย

กลุ่มแปลงใหญ่ขนุน ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

พื้นที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มแปลงใหญ่ขนุน ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม - กันยายน

แผนการดำเนินงาน

- ประชุมชี้แจงโครงการ/สร้างความเข้าใจ
- สนับสนุนองค์ความรู้ด้านการนำขนุน (ผลสด) มาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า
- วางแผนการตลาด/การจำหน่ายผลผลิต

วิธีการดำเนินงาน

- ประชุมชี้แจงโครงการฯ
- อบรมให้ความรู้การแปรรูปขนุน พร้อมสาธิต เช่น ขนุนทอด และขนุนอ่อนบรรจุถุง
- วางแผนการตลาด/การจัดจำหน่ายสินค้าแปรรูป
- สรุปผลการดำเนินงาน

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้จ่ายเงิน

- ตามที่ได้รับอนุมัติ

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำขนุน (ผลสด) ไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแปลงยาว

โครงการพัฒนาเพิ่มศักยภาพและต่อยอดในเชิงธุรกิจเกษตร

หลักเกณฑ์และเหตุผล

การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรโลกและการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนโครงสร้างประชากรที่กำลังเข้าสู่สังคมสูงอายุ โดยอัตราการเกิดและวัยแรงงานที่มีสัดส่วนลดลง ส่งผลต่อสถานการณ์และปริมาณ ความต้องการด้านการเกษตรและอาหาร กล่าวคือ การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอาหารให้เพียงพอ กับประชากรที่เพิ่มขึ้นด้วยจำนวนแรงงานภาคการเกษตรที่ลดลง การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภาคการเกษตร โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้มีการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer ให้มีความสามารถด้านการเกษตร ทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ และสร้างแรงจูงใจให้หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาด เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่นได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนเกษตรกรในปัจจุบันที่มีอายุมากขึ้นและลดลง
๒. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่ให้สามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าได้

เป้าหมาย

เกษตรกรรุ่นใหม่ ๒๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม - กันยายน

แผนการดำเนินงาน

- ขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่
- พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น YSF

วิธีการดำเนินงาน

- อบรมหลักสูตรพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

- ตามที่ได้รับอนุมัติ

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) มีทักษะทางด้านวิชาการและการปฏิบัติ ด้านเทคโนโลยี เป็นผู้นำด้านการเกษตร สามารถพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ตรงตาม ความต้องการและปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีการบริหารจัดการการผลิตและธุรกิจการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว

สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร

หลักเกณฑ์และเหตุผล

เนื่องจากกลุ่มยุวเกษตรกรบ้านหนองปลาไหลราษฎร์บำรุงมีพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ และเพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ เหมาะสมต่อความต้องการของร่างกายและมีสุขภาพอนามัยที่ดี และเป็นการปลูกฝังทัศนคติของเด็กให้ตระหนักถึงคุณค่า และมีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร รู้จักใช้ชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มยุวเกษตรกรสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๒. เพื่อปรับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
๓. เพื่อให้กลุ่มยุวเกษตรกรมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สุจริต
๔. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาจนสามารถจัดอาหารกลางวันได้อย่างยั่งยืน
๕. เพื่อให้กลุ่มยุวเกษตรกรเกิดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

กลุ่มยุวเกษตรกรบ้านหนองปลาไหลราษฎร์บำรุง

พื้นที่ดำเนินการ

โรงเรียนบ้านหนองปลาไหลราษฎร์บำรุง

ระยะเวลาดำเนินงาน

กุมภาพันธ์ – กันยายน ๒๕๖๕

แผนการดำเนินงาน

๑. ดำเนินกิจการตามแผน และแบ่งสมาชิกยุวเกษตรกรเข้าประจำฐานการเรียนรู้
๒. เตรียมสถานที่สำหรับจัดทำสำหรับปลูกผักและเลี้ยงสัตว์

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดสร้างศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยี ศูนย์บ้านพอเพียง
๒. จัดสร้างฐานการเรียนรู้
๓. ดูแล ควบคุมกับการเรียนรู้ของนักเรียน โดยบูรณาการทุกกลุ่มสาระ
๔. เผยแพร่ความรู้สู่ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่มาศึกษาดูงาน เพื่อถ่ายทอดความรู้

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

-

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กรมส่งเสริมการเกษตร

โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

หลักเกณฑ์และเหตุผล

ปัจจุบันวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลไม้แปรรูปแม่สมบูรณ์ มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ไม่หลากหลาย กลุ่มจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคให้มีความหลากหลายมากขึ้น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้สมาชิกในกลุ่ม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีความหลากหลาย เป็นทางเลือกให้ผู้บริโภคมากขึ้น
๒. เพิ่มช่องทางตลาดให้มีความหลากหลาย
๓. สร้างรายได้เพิ่มให้สมาชิกในกลุ่ม

เป้าหมาย

สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลไม้แปรรูปแม่สมบูรณ์ จำนวน ๑๕ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลไม้แปรรูปแม่สมบูรณ์

ระยะเวลาดำเนินงาน

กุมภาพันธ์ – กันยายน 2565

แผนการดำเนินงาน

1. คัดเลือกเป้าหมาย กำหนดวันอบรม และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ
2. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ติดต่อประสานงานวิทยากร
3. ดำเนินการฝึกอบรม
4. จัดทำสรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม

วิธีการดำเนินงาน

1. เตรียมการดำเนินงาน คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย จัดทำแผนการดำเนินงาน
2. จัดอบรมความรู้/ฝึกปฏิบัติ
3. สรุปผลการดำเนินงาน และประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้จ่ายเงิน

จำนวน 2,000 บาท (สองพันบาทถ้วน) เป็นค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม และค่าวัสดุอุปกรณ์วัสดุสาธิตใช้ในการฝึกอบรม

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

-

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

หลักเกณฑ์และเหตุผล

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นการดำเนินงานในลักษณะให้ชุมชนเกษตรใช้ประโยชน์จากการนำทรัพยากรทางการเกษตรในพื้นที่มาใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยว เพื่อให้เปิดรายได้โดยตรง ทั้งจากการจำหน่ายสินค้า และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนสามารถดำเนินงานบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้อยู่ในรูปแบบของธุรกิจท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

พัฒนาให้แหล่งเรียนรู้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เป้าหมาย

มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๑ แห่งของอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ระยะเวลาดำเนินงาน

เริ่มต้นเดือนตุลาคม สิ้นสุดเดือนกันยายน

แผนการดำเนินงาน

- สนับสนุนการดำเนินงานในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- พัฒนาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- อบรมผู้นำและผู้ให้บริการในการให้บริการแบบมีอาชีพพร้อมศึกษาดูงาน

วิธีการดำเนินงาน

- ประชุมชี้แจงโครงการฯ
- ร่วมจัดทำแผน/กำหนดกิจกรรม
- จัดซื้ออุปกรณ์
- ดำเนินการตามแผน
- สรุปผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

- ตามที่ได้รับอนุมัติ

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- เกษตรกรและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพการเกษตร โดยการเข้าร่วมธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น การให้บริการ การจำหน่ายสินค้า ตลอดจนสร้างอาชีพเสริมรายได้อื่นๆ เพื่อรองรับธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรในท้องถิ่น

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอแปลงยาว

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแปลงยาว

โครงการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน

หลักเกณฑ์และเหตุผล

เพื่อแก้ไขปัญหาไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและควรกระจายสิทธิการถือครองให้ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกิน

วัตถุประสงค์

๑. จัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้ยากไร้โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์
๒. จัดสรรที่ดินทำกินให้กับกลุ่มเกษตรกรเพื่อประกอบอาชีพ

เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้ยากไร้
- กลุ่มเกษตรกร

พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ ส.ป.ก
- ที่ดินของรัฐทุกประเภท

ระยะเวลาดำเนินงาน

- หน่วยงานของรัฐที่อนุมัติให้ดำเนินการ

แผนการดำเนินงาน

- ประสานหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดการประชุมเพื่อหาวิธีการดำเนินงาน
- ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง
- คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- จัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน
- สรุปติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

วิธีการดำเนินงาน

- ชี้แจงเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้าใจ
- กำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้เกษตรกรร่วมดำเนินการโดยสมัครใจ

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

- ตามที่ได้รับอนุมัติ

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- เกษตรกรผู้ยากไร้มีที่ดินทำกิน
- ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้มีรายได้และความเป็นอยู่ดีขึ้น
- ราษฎรมีความมั่นคงในที่ดินทำกิน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- สำนักงานสภาเกษตรกร
- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร
- สำนักงานนิติกร

โครงการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

หลักเกณฑ์และเหตุผล

เนื่องจากพื้นที่ของเกษตรกรประสบปัญหาภัยแล้งในและนอกเขตชลประทานมีน้ำไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกรในช่วงฤดูแล้ง
๒. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร

เป้าหมาย

พื้นที่ประสบภัยแล้งในเขตอำเภอแปลงยาว

พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้งทางการเกษตร
- พื้นที่ต้องการปลูกพืชในฤดูแล้งเพิ่มรายได้

ระยะเวลาดำเนินงาน

ตามที่ได้รับอนุมัติโครงการ

แผนการดำเนินงาน

- ประสานหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดการประชุมเพื่อหาวิธีการดำเนินงาน
- สำรวจพื้นที่ที่เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติ
- ดำเนินการขุดลอกและกำจัดวัชพืชในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ
- สรุปติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

วิธีการดำเนินงาน

- กำหนดพื้นที่ดำเนินการ
- ขุดลอกดินโดยเครื่องจักรและแรงงานคน
- วางระบบระบายน้ำ

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้จ่ายเงิน

ตามที่ได้รับอนุมัติ

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- สร้างงานสร้างรายได้ให้เกษตรกรในช่วงฤดูแล้ง
- เกิดการจ้างแรงงานภาคเกษตร
- เพิ่มพื้นที่ผลิตพืช เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในช่วงแล้ง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- สำนักงานสภาเกษตรกร
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
- องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล
- สำนักงานชลประทาน